

گزارش‌هایی از وضعیت ایران در سال‌های اخیر

فهرست مطالب

۴	مقدمه
۵	بخش اول: آزادی بیان
۶	۱.۱. شاخص آزادی بشر
۸	۲.۱. شاخص آزادی مطبوعات جهان
۹	۳.۱. گزارش آزادی اینترنت
۱۰	۴.۱. میزان استفاده مردم از رسانه‌های اجتماعی
۱۱	بخش دوم: اقتصاد
۱۲	۱.۲. شاخص جهانی نوآوری
۱۳	۲.۲. رشد منفی ده ساله اقتصاد ایران
۱۵	۳.۲. تصویر ابعاد فقر در ایران
۱۶	۴.۲. برآورد بدهی‌های دولت ایران به بخش‌های مختلف در دوره ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۶ تحت دو سناریوی رفع تحریم‌های اقتصادی و تداوم تحریم‌ها
۱۷	۵.۲. گزارش پایش فقر در سال ۱۳۹۹
۱۸	۶.۲. گزارش مدیران عامل: خودباوری، راه عبور از طوفان
۱۹	۷.۲. نقشه بزرگترین ذخایر نفت جهان
۲۰	بخش سوم: برابری
۲۱	۱.۳. گزارش جهانی نابرابری
۲۳	۲.۳. در ضرورت تقویت مطالعات نابرابری و سیاست برابری‌خواه در ایران
۲۴	۳.۳. شکاف جنسیتی در جهان
۲۶	بخش چهارم: جامعه
۲۷	۱.۴. جمعیت ایران
۲۸	۲.۴. شاخص توسعه‌ی انسانی
۳۰	۳.۴. شاخص جهانی صلح
۳۲	۴.۴. گزارش روند مردم‌سالاری
۳۴	۵.۴. گزارش سال ۱۳۹۹ دیوار
۳۵	۶.۴. ایران در شاخص‌های توسعه جهانی
۳۷	۷.۴. بحران اشتغال؛ ثمره دو دهه فرصت‌سوزی/ پنجره جمعیتی ایران در حال بسته شدن
۳۸	۸.۴. شاخص جهانی توسعه‌ی جوانان
۴۰	بخش پنجم: دموکراسی

۴۱	۱.۵. گزارش دموکراسی در جهان
۴۳	۲.۵. گزارش دموکراسی (خانه‌ی آزادی)
۴۵	بخش ششم: روانشناسی
۴۶	۱.۶. گزارش جهانی احساسات
۴۸	۲.۶. گزارش جهانی رضایت
۴۹	۳.۶. شاخص رفاه لگاتوم: جیبوتی مرفه‌تر از ایران!
۵۰	بخش هفتم: قانون
۵۱	۱.۷. شاخص فساد ادراک‌شده
۵۳	۲.۷. شاخص حاکمیت قانون
۵۴	بخش هشتم: مطالعه
۵۵	۱.۸. گزارش دیجی‌کالا از مطالعه و خرید کتاب
۵۶	۲.۸. گزارش سال ۱۳۹۹ فیدیبو
۵۷	بخش نهم: مهاجرت
۵۸	۱.۹. گزارش مهاجرت جهانی
۶۰	۲.۹. فرار مغزها؛ خسارتی جدی به ایران

یکی از روش‌های مطمئن و مستند برای بررسی وضعیت هر کشور، توجه به گزارش‌ها و شاخص‌های بین‌المللی است که توسط مراکز معتبری چون سازمان ملل متحد، موسسه کیتو، سازمان جهانی مالکیت فکری و ... تهیه می‌شوند و حاصل ماه‌ها تحقیق و بررسی کارشناسان و مشاوران بین‌المللی مجرب هستند. منظور مراکز بی‌طرفی است که یافته‌های تحقیقاتی خود را بدون جهت‌گیری خاصی منتشر می‌کنند و به همین دلیل، مورد استفاده‌ی همگان به شمول سیاست‌گذاران کشورها قرار می‌گیرند.

با توجه به اهمیت و ارزش این گزارش‌ها، در فایل حاضر تلاش شده مجموعه‌ای از معتبرترین گزارش‌های مربوط به سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ (و در مواردی سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸) آورده شود. در گزینش این گزارش‌ها تلاش شده فقط مواردی انتخاب شوند که توسط سازمان‌ها و مراکز معتبر داخلی و خارجی تهیه و در کانال‌های تلگرامی مختلف، از جمله کانال فردای بهتر، منتشر شده‌اند. نویسنده و منبع هر گزارش در ابتدای آن ذکر شده است. همچنین، لینک دریافت گزارش‌هایی که متن کامل آن‌ها قابل دسترس است، در انتهای آن گزارش آورده شده است.

فایل به نه بخش تقسیم شده است که به ترتیب حروف الفبا مرتب شده‌اند:

- بخش اول به گزارش‌های مربوط به آزادی بیان می‌پردازد.
- بخش دوم، اقتصاد، شامل هفت گزارش می‌شود که وضعیت اقتصادی ایران و جهان را طی سال‌های اخیر و نیز سال‌های آتی بررسی می‌کنند.
- سومین بخش به برابری در ابعاد مختلف، از جمله برابری جنسیتی، می‌پردازد.
- در بخش چهارم، هشت گزارش در رابطه با وضعیت کلی جامعه‌ی ایران آورده شده است.
- پنجمین بخش به یکی از مهم‌ترین معضله‌های کنونی ایران، یعنی دموکراسی، می‌پردازد.
- بخش ششم به گزارش‌های مربوط به روانشناسی می‌پردازد که جامعه‌ی ایران با توجه به مشکلات مختلفی که متحمل می‌شود، بسیار به آن نیاز دارد.
- بخش هفتم به یکی از مسائل مغفول در ایران می‌پردازد: قانون. فساد ادراک‌شده و حاکمیت قانون نیز در این بخش مورد بررسی قرار می‌گیرند.
- هشتمین بخش با ارائه‌ی گزارش‌هایی از دیجی‌کالا و فیدیبو، آمار جالبی از میزان مطالعه‌ی ایرانیان ارائه می‌دهد.
- و بالاخره، بخش آخر به آمار مهاجرت در ایران و جهان می‌پردازد.

هدف از انتشار این فایل، ارائه‌ی تصویری جامع از وضعیت کنونی جهان و به‌ویژه ایران است. در دنیای ارتباطات و جهانی‌شدن، سرنوشت ملت‌ها بیش از همیشه به هم پیوسته است. شرایط جهان و آنچه در سایر کشورها می‌گذرد، امروزه تأثیر بسیار بیشتری نسبت به گذشته روی ایران دارد. بنابراین، آگاهی از این مسائل اهمیت زیادی پیدا می‌کند. به‌علاوه، در طول تاریخ، سیاست‌مداران و حتی دیکتاتورها از تجربیات همتایانشان استفاده کرده‌اند. به این ترتیب، فایل حاضر می‌تواند به سیاست‌ورزان کمک کند از تجربیات سایر کشورها کمک بگیرند تا بتوانند در بخش‌هایی که عملکرد ضعیف‌تری داشته‌اند، کاستی‌ها را جبران و در بخش‌هایی (مانند نوآوری) که عملکرد خوبی داشته‌اند، آن را حفظ و تقویت کنند.

امید که گزارش مشابهی که در پایان سال ۲۰۲۲ تهیه خواهد شد، وضعیت متفاوتی با گزارش حاضر داشته باشد.

بخش اول

آزادی بیان

۱.۱. شاخص آزادی بشر

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

موسسه کیتو (CATO) هر سال گزارشی با عنوان شاخص آزادی بشر (HFI) منتشر می‌کند که آزادی فردی و اقتصادی در کشورهای مختلف را براساس ۷۶ معیار مستقل می‌سنجد. کیتو معتقد است این گزارش که ۹۴ درصد از جمعیت جهان را پوشش می‌دهد، جامع‌ترین گزارش شاخص آزادی است. گزارش اخیر این موسسه به بررسی ۱۶۲ کشور جهان تا سال ۲۰۱۸ می‌پردازد و در ۱۲ حوزه‌ی مختلف، از صفر تا ده به آنها نمره می‌دهد. برخی آمارهای قابل توجه گزارش اخیر این موسسه:

- میانگین آزادی بشری در این ۱۶۲ کشور، ۶.۹۳ است.
 - تنها ۱۵ درصد از جمعیت جهان در چارک بالای جدول رتبه‌بندی کشورها قرار دارند و ۳۴ درصد مردم در کشورهای با کم‌ترین میزان آزادی بشر زندگی می‌کنند.
 - از سال ۲۰۰۸، تفاوت میان میزان آزادی بشر در ده درصد بالا و پایین جدول، شش درصد افزایش یافته است.
 - آمریکای شمالی (کانادا و ایالات متحده آمریکا)، اروپای غربی و آسیای شرقی، بیش‌ترین میزان و خاورمیانه، شمال آفریقا، آفریقای سیاه و جنوب آسیا کم‌ترین میزان آزادی را داشتند. بیش‌ترین و کم‌ترین میزان آزادی‌های مربوط به زنان هم به ترتیب متعلق به همین نواحی است.
 - میانگین درآمد سرانه در چارک بالایی جدول (آزادترین کشورها)، ۵۰.۳۴۰ دلار است که به‌طور معناداری از سایر کشورها بالاتر است. کشورهای با کم‌ترین میزان آزادی بشری، کم‌ترین درآمد سرانه را دارند (۷.۷۲۰ دلار).
 - از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۸، بیش‌ترین میزان کاهش در نمرات شاخص آزادی بشر در کشورهای ایران، بحرین، مصر، سوریه و ونزوئلا رخ داده است.
 - ایران در میان ۱۶۲ کشور، رتبه‌ی ۱۵۸ را دارد که سه رتبه نسبت به سال قبل کاهش داشته است.
 - ایران در میان کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در رتبه‌ی ۱۷ قرار گرفته است (فقط یمن و سوریه رتبه‌ای ضعیف‌تر از ایران دارند). لبنان رتبه‌ی سوم را در میان این کشورها دارد.
 - در ایران، نمره‌ی آزادی بشر، ۴.۵۳ (آزادی فردی، ۴.۲۶ و آزادی اقتصادی، ۴.۸۰) است.
 - رتبه و نمره‌ی ایران نسبت به سال ۲۰۰۸ ضعیف‌تر شده است. در سال ۲۰۰۸، نمره‌ی آزادی بشر در این کشور، ۵.۲۲ (رتبه‌ی ۱۳۷)؛ آزادی فردی، ۴.۷۳ و آزادی اقتصادی، ۵.۷۱ بوده است.
- نمره‌ی ایران در هر یک از حوزه‌ها و زیرمجموعه‌های آنها (از ده نمره):

الف) آزادی فردی (مجموع: ۴.۲۶)

۱. حاکمیت قانون: ۳.۹ (عدالت رویه‌ای: ۲.۵؛ عدالت مدنی: ۵.۵؛ عدالت کیفری: ۳.۷)
۲. شرایط امنیتی: ۷.۱ (قتل: ۹؛ مفقودی، نزاع و تروریسم: ۷.۲؛ امنیت و اطمینان زنان: ۵)
۳. جنبش: ۰ (آزادی جنبش‌های داخلی: ۰؛ آزادی جنبش‌های خارجی: ۰؛ آزادی جنبش‌های زنان: ۰)

۴. آزادی دینی: ۳.۵ (آزادی مذهب: ۱.۹؛ سرکوب سازمان‌های دینی: ۱.۷؛ خصومت فیزیکی و اذیت و آزار: ۶.۹؛ محدودیت‌های حقوقی و قانونی: ۳.۴)
۵. اجتماع، گردهمایی و جامعه‌ی مدنی: ۲.۸ (ورود و خروج از جامعه‌ی مدنی: ۲.۱؛ گردهمایی: ۵؛ آزادی تشکیل احزاب سیاسی: ۲.۶؛ استقلال احزاب مخالف: ۲.۴؛ سرکوب جامعه‌ی مدنی: ۱.۸)
۶. (آزادی) بیان و اطلاعات: ۶.۵ (قتل روزنامه‌نگاران: ۱۰؛ زندانی کردن روزنامه‌نگاران: ۸.۹؛ آزادی رسانه: ۲.۵؛ دسترسی به ماهواره: ۷.۵؛ آزادی دسترسی به اطلاعات خارجی: ۵؛ میزان کنترل دولت روی دسترسی به اینترنت: ۵)
۷. هویت و روابط: ۲.۳ (جنسیت حقوقی: ۷؛ رابطه با همجنس: ۰؛ طلاق: ۰)
- (ب) آزادی اقتصادی (مجموع: ۴.۸۰):**
۱. دولت: ۵.۹ (مصارف دولت: ۵.۲؛ انتقال و یارانه: ۸؛ پروژه‌های دولت: ۵.۱؛ بالاترین نرخ مالیات حاشیه‌ای: ۸؛ مالکیت دولتی دارایی‌ها: ۳)
۲. سیستم قانونی و حق مالکیت: ۴.۲ (استقلال قضایی: ۳.۱؛ دادگاه‌های بی‌طرف: ۳.۳؛ حفاظت از حق مالکیت: ۵؛ دخالت نظامی: ۶.۷؛ یکپارچگی نظام حقوقی: ۵.۸؛ اجرای قانونی قراردادها: ۴.۶؛ هزینه‌های قانون‌گذاری: ۸.۲؛ قابل اعتماد بودن پلیس: ۵.۱)
۳. ثبات پول: ۶.۲ (رشد پول: ۶؛ انحراف معیار تورم: ۴.۸؛ تورم: ۳.۹؛ آزادی داشتن ارز خارجی: ۱۰)
۴. آزادی تجارت بین‌المللی: ۲.۳ (تعرفه‌ها: ۴.۱؛ موانع قانونی تجارت: ۴.۷؛ نرخ ارز در بازار سیاه: ۰؛ حرکت سرمایه و مردم: ۰.۴)
۵. مقررات و قانون‌مندی: ۵.۵ (مقررات و قانون‌مندی بازار اعتبار: ۶.۴؛ مقررات و قانون‌مندی بازار کار: ۴.۷؛ مقررات و قانون‌مندی تجارت: ۵.۲)
- لینک دریافت متن کامل این گزارش:**

<https://www.cato.org/human-freedom-index/2020>

۲.۱. شاخص آزادی مطبوعات جهان

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

یکی از اصلی‌ترین راه‌های دسترسی به اطلاعات، مطبوعات هستند. از سال ۲۰۰۲، گزارشگران بدون مرز هر سال شاخص آزادی مطبوعات جهان را منتشر می‌کند. این شاخص مورد پذیرش دیپلمات‌ها و سازمان‌های بین‌المللی، از جمله سازمان ملل و بانک جهانی، است. شاخص آزادی مطبوعات جهان هر سال ۱۸۰ کشور و منطقه را براساس آزادی روزنامه‌نگاران آن‌ها و با توجه به معیارهایی چون سانسور، استقلال رسانه، امنیت روزنامه‌نگاران و توجه به چندصدایی رتبه‌بندی می‌کند. این رتبه‌بندی با توجه به نظر کارشناسان و نیز آمارهای مربوط به میزان سوءاستفاده از روزنامه‌نگاران، اشکال مختلف خشونت علیه آن‌ها و قوانینی که حقوق آنها را نقض می‌کنند، انجام می‌شود. چکیده‌ای از مهم‌ترین نکات گزارش سال ۲۰۲۱:

- **کرونا، تهدیدی علیه مطبوعات آفریقا:** در نقشه‌ی گزارشگران بدون مرز، ۲۳ کشور از ۴۸ کشور آفریقا (دو کشور بیشتر نسبت به آمار سال ۲۰۲۰) در وضعیت قرمز یا سیاه قرار دارند. در طی پاندمی کرونا، بسیاری از گزارشگران در آفریقا مورد حمله قرار گرفته‌اند یا دستگیر شده‌اند و میزان درآمدشان هم کاهش پیدا کرده است.
- **آمریکای شمالی، هم پیشرفت هم پسرفت:** بنا به این گزارش، نشانه‌های هشداردهنده‌ای برای آزادی مطبوعات در آمریکای شمالی وجود دارد. البته پیشرفت‌های اندکی در کانادا و آمریکا مشاهده شده است.
- **آمریکای لاتین، وضعیت قرمز:** بجز چند استثناء، پاندمی کرونا وضعیت تهدیدآمیز برای مطبوعات این منطقه را بسیار بدتر کرده است.
- **کرونا، ضربه‌ی نهایی بر پیکر نحیف مطبوعات خاورمیانه:** براساس این گزارش، پاندمی کرونا شرایط نگران‌کننده‌ی آزادی و امنیت مطبوعات خاورمیانه را بسیار بدتر کرده است. در این منطقه، سیاست‌های سرکوبگر علیه روزنامه‌نگاران بسیار بیشتر شده است. دوازده کشور این منطقه همچنان در وضعیت قرمز یا سیاه قرار دارند که این وخامت اوضاع را به خوبی نشان می‌دهد. عدم تغییر در این کشورها نشان‌دهنده‌ی نبود اراده و عمل برای بهبود شرایط است.
- **ده کشور اول فهرست:** نروژ، فنلاند، سوئد، دانمارک، کاستاریکا، هلند، جامائیکا، نیوزلند، پرتغال، سوئیس.
- **ده کشور آخر فهرست:** کوبا، لائوس، سوریه، ایران، ویتنام، جیبوتی، چین، ترکمنستان، کره شمالی، اریتره.
- بنا به این گزارش، ایران در سال ۲۰۱۹ رتبه‌ی ۱۷۰، در سال ۲۰۲۰ رتبه‌ی ۱۷۳ و امسال هم با رتبه‌ی ۱۷۴ در وضعیت سیاه قرار داشته است.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://rsf.org/en/ranking/2021>

۳.۱. گزارش آزادی اینترنت

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

سازمان مردم‌نهاد خانه‌ی آزادی در زمینه‌ی آزادی‌های سیاسی و حقوق بشر تحقیق می‌کند و گزارش‌هایی در زمینه ارائه می‌دهد. یکی از گزارش‌های آن مربوط به آزادی اینترنت در کشورهای مختلف است که آخرین نسخه‌ی آن در سال ۲۰۲۱ منتشر شده است. ۸۰ تحلیلگر و مشاور در تهیه‌ی این گزارش همکاری داشته‌اند. در شاخص این گزارش، امتیازی از صفر (کمترین میزان آزادی اینترنت) تا صد (بیشترین میزان آزادی اینترنت) به کشورها اختصاص داده می‌شود.

- برای هفتمین سال پیاپی، چین با امتیاز ۱۰، بدترین آمار را در زمینه‌ی آزادی اینترنت داشته است.
- پس از چین، ایران با امتیاز ۱۶ ضعیف‌ترین کشور در زمینه‌ی آزادی اینترنت محسوب می‌شود.
- ایسلند برای سومین سال پیاپی، بهترین آمار را در زمینه‌ی آزادی اینترنت داشته است. استونی و کاستاریکا به ترتیب در رده‌های دوم و سوم قرار دارند.
- براساس این گزارش، میزان آزادی اینترنت در جهان، برای یازدهمین سال متوالی کاهش یافته است.
- از هفتاد کشور مورد بررسی که ۸۸ درصد جمعیت کاربران اینترنت را شامل می‌شود، ۳۹ درصد (از جمله کاربران ساکن ایران) غیر آزاد، ۲۸ درصد نیمه‌آزاد و ۲۱ درصد هم آزاد هستند.
- حداقل ۲۰ کشور دسترسی به اینترنت را معلق کرده‌اند و ۴۵ کشور هم مظنون به استفاده از سیستم‌های جاسوسی پیچیده یا تکنولوژی دسترسی به داده‌های کاربران هستند.
- ۴۸ کشور اقدامات قانونی یا اجرایی علیه شرکت‌های مربوط به تکنولوژی اجرا کردند.
- در ۵۶ کشور که ۷۵ درصد کاربران در آن‌ها زندگی می‌کنند، افراد به دلیل فعالیت‌هایشان در شبکه‌های مجازی، دستگیر، محکوم یا زندانی شده‌اند.
- ۷۲ درصد کاربران در کشورهای زندگی می‌کنند که در آن‌ها افراد به دلیل فعالیت‌هایشان در شبکه‌های مجازی مورد حمله قرار گرفته‌اند یا به قتل رسیده‌اند.
- ۵۶ درصد در کشورهای زندگی می‌کنند که محتوای مجازی سیاسی، اجتماعی یا مذهبی را مسدود کرده‌اند.
- ۴۶ درصد در کشورهای زندگی می‌کنند که دسترسی به شبکه‌های اجتماعی را موقتاً یا دائماً محدود کرده‌اند.
- ۴۱ درصد در کشورهای زندگی می‌کنند که دسترسی به اینترنت یا شبکه تلفن‌های همراه را، اغلب به دلایل سیاسی، محدود کرده‌اند.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

https://freedomhouse.org/sites/default/files/2021-09/FOTN_2021_Complete_Booklet_09162021_FINAL_UPDATED.pdf

۴.۱. میزان استفاده مردم از رسانه‌های اجتماعی

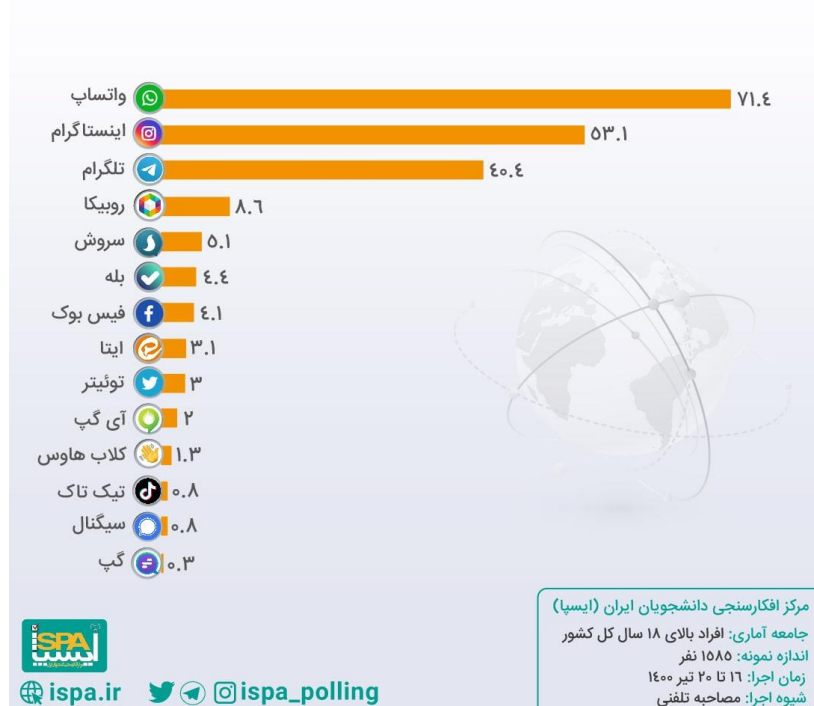
مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا)

منبع: کانال تلگرامی منبع افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) (t.me/ispa_polling)

نتایج نظرسنجی نشان می‌دهد ۷۱.۴ درصد از افراد بالای ۱۸ سال از پیام رسان واتس‌آپ استفاده می‌کنند. اینستاگرام با ۵۳.۱ درصد در رتبه دوم و تلگرام با ۴۰.۴ درصد در رتبه سوم قرار دارد. ۸.۶ درصد از افراد بالای ۱۸ سال از روبیکا و ۵.۱ درصد از سروش استفاده می‌کنند.

ایسپا نظرسنجی را در روزهای ۱۶ تا ۲۰ تیرماه ۱۴۰۰ در مقیاس ملی و با شیوه گردآوری تلفنی اطلاعات اجرا کرده است. جامعه آماری این نظرسنجی شهروندان ۱۸ سال به بالای ساکن در مناطق شهری و روستایی کل کشور و تعداد نمونه آن ۱۵۸۵ نفر بوده است.

میزان استفاده مردم ایران از رسانه‌های اجتماعی

بخش دوم

اقتصاد

۱.۲. شاخص جهانی نوآوری

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

شاخص جهانی نوآوری هر سال توسط سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) منتشر می‌شود و جامع‌ترین و به‌روزترین اطلاعات مربوط به نوآوری را ارائه می‌دهد. آخرین گزارش آن که در ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۱ (۲۹ شهریور ۱۴۰۰) منتشر شد، با تمرکز بر نوآوری در زمان پاندمی کرونا، تصویر جامعی از جدیدترین روندهای نوآوری در ۱۳۲ کشور جهان ارائه می‌دهد.

- براساس این گزارش، در منطقه‌ی آسیای مرکزی و جنوبی، سه کشور با بیشترین میزان نوآوری عبارتند از: هند، ایران و قزاقستان
 - در رده‌بندی جهانی هم ایران با صعودی هفت پله‌ای، به رتبه‌ی ۶۰ رسیده است.
 - پنج کشور اول این رده‌بندی عبارتند از: سوئیس، سوئد، آمریکا، انگلستان، کره جنوبی
 - ایران در میان کشورهای با درآمد بالاتر از متوسط هم در جایگاه پنجم قرار گرفته است.
- رتبه‌ی نوآوری ایران در هریک از زیرمجموعه‌های شاخص:

- نهادها: ۱۲۴
 - سرمایه‌ی انسانی و پژوهش: ۴۹
 - زیرساخت‌ها: ۷۰
 - پیچیدگی بازار: ۸۲
 - پیچیدگی کسب‌وکار: ۱۱۵
 - خروجی‌های دانش و تکنولوژی: ۴۶
 - خروجی‌های نوآورانه: ۴۶
- لینک دریافت متن کامل این گزارش:

https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf

۲.۲. رشد منفی ده ساله‌ی اقتصاد ایران

منبع: پایگاه خبری صبح ما

براساس آخرین آمار ارائه شده از سوی بانک مرکزی نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در بخش ساختمان منفی ۱۶٪ درصد، ماشین‌آلات منفی ۹ درصد و سایر منفی ۲۷٪ درصد اعلام شده که براساس آن میانگین نرخ رشد به منفی ۹٪ درصد رسیده است در واقع این میزان رشد منفی نشان‌دهند آن است که در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ تمایل بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری به حداقل رسیده که این روند به واسطه عدم امکان سرمایه‌گذاری دولت که در نتیجه کسری بودجه شدید در این ۱۰ سال رقم خورده میزان سرمایه‌گذاری در اقتصاد کشور را به پایین‌ترین سطح خود رسانده است به گونه‌ای که بررسی‌ها نشان می‌دهد دستیابی به اقتصاد سال ۹۰ بسیار سخت بوده و در صورتیکه میزان نرخ سرمایه‌گذاری با رشد ۵ درصدی همراه باشد حداقل به ۱۴ سال زمان نیاز است تا به اقتصاد ۱۰ سال قبل از منظر سرمایه ثابت بازگردیم. تشکیل سرمایه ثابت ناخالص متشکل از سه بخش ساختمان، ماشین‌آلات و سایر است.

- نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در سه بخش مذکور در نیمه نخست سال ۱۴۰۰ نسبت به دوره مشابه سال قبل به ترتیب ۱۶/۲٪، -۲/۷ و ۹/۱۰ - درصد بوده که میانگین نرخ رشد منفی ۸۹٪ درصدی را رقم زده است. بر این اساس، نرخ رشد ۱۶/۲ - درصدی تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در بخش ساختمان، به دلیل کاهش تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ساختمان در هر دو بخش خصوصی و دولتی بوده است.
- علت افزایش تشکیل سرمایه در بخش ماشین‌آلات نیز به دلیل افزایش واردات کالاهای سرمایه‌ای و همچنین تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در ماشین‌آلات تولید داخل، طی نیمه اول سال ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال قبل است. رشد منفی سرمایه‌گذاری در کشور از ابتدای دهه ۹۰ شکل گرفت و پیشی گرفتن نرخ استهلاک از نرخ تشکیل سرمایه نگرانی جدی برای اقتصاد ایجاد کرده که نشان‌دهنده کاهش قابل توجه تمایل بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری است و با توجه به تکرار این روند در یک‌دهه گذشته؛ بازگرداندن اقتصاد به ریل رشد بسیار دشوار به نظر می‌رسد.
- در اقتصاد ۱۰ سال گذشته، نه تنها بخش خصوصی تمایل خود به سرمایه‌گذاری را از دست داده بلکه دولت نیز به دلیل مشکل کسری بودجه حضوری بسیار کم‌رنگ در این حوزه داشته و بودجه‌های عمرانی نیز صرف هزینه‌های جاری کشور شده است.
- در کنار مشکلاتی که تحریم برای کشور به وجود آورده، دلایلی مانند مجوزهای متعدد و قوانین دست و پاگیر در محیط کسب‌وکار نیز تمایل بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری را کاهش داده است. به همین دلیل براساس برآورد معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی تهران، حتی با فرض تغییر مسیر کنونی کشور در زمینه تشکیل سرمایه، بازگشتن به وضعیت سال ۱۳۹۰ بسیار سخت است.
- بنابراین اگر سطح سالانه رشد سرمایه‌گذاری به ۵ درصد برسد، کشور در سال ۱۴۱۳ یعنی ۱۴ سال بعد خواهد توانست به وضعیت سال ۱۳۹۰ از منظر سرمایه ثابت برسد. محدود شدن بیش از پیش تشکیل سرمایه ثابت در کشور پتانسیل اقتصاد ایران را برای رشد از بین خواهد برد.
- در واقع کاهش تشکیل سرمایه در بخش ماشین‌آلات به کمتر از نصف بدترین خبری است که از بررسی ساختار سرمایه کشور در دهه ۹۰ خورشیدی می‌توان اعلام کرد. در عین حال، طی دهه منتهی به سال ۱۳۹۹ روند عمومی تشکیل سرمایه

ثابت ناخالص به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰، نزولی بوده و میانگین نرخ رشد اقتصادی سالانه سرمایه‌گذاری طی دهه مزبور منفی ۴/۷۹ درصد است.

- روندی که گرچه به‌نظر در سه سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۹ مسیری معکوس را در پیش گرفته اما در مجموع افتی فاحش را در زمینه سرمایه‌گذاری واقعی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰ گزارش می‌کند. در صورتی اقتصاد کشور می‌تواند به دوره رشد اقتصادی بالاتر از ۴ درصد برگردد که روند تشکیل سرمایه با سرعتی مناسب صعودی شود.
 - صعودی‌شدن سریع روند تشکیل سرمایه باید در حدی باشد که استهلاک سرمایه‌های ثابت فعلی را نیز جبران کند.
- لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<http://sobhema.news/?p=19769>

۳.۲. تصویر ابعاد فقر در ایران

رضا امیدی

منبع: کانال تلگرامی سیاست‌گذاری اجتماعی (t.me/omidi_reza)

وزارت تعاون، کار، و رفاه اجتماعی اخیراً مجموعه گزارش‌هایی را درباره فقر و نابرابری در ابعاد مختلف خانوارهای ایران منتشر کرده است. شاخص‌های به کار رفته در گزارش «تصویر ابعاد فقر در ایران: ۹۸-۱۳۹۰» مبتنی بر شاخص فقر چندبعدی آلکایر و فاستر است که بعضاً تعدیل‌هایی در آن اعمال شده است. براساس این گزارش در سال ۱۳۹۸ حدود ۲۱ درصد خانوارهای شهری و ۴۳ درصد خانوارهای روستایی در وضعیت فقر چندبعدی قرار دارند. فقر در بُعد سلامت ۴۱ درصد، در بُعد مسکن ۲۶ درصد، در بُعد آموزش ۲۰ درصد، و در بُعد انرژی حدود ۱۰ درصد برآورد شده است. علاوه بر تصویر ابعاد فقر در ایران، گزارش‌هایی نیز از منظر تعارض منافع موجود در این ابعاد تدوین شده است.

۴.۲. برآورد بدهی‌های دولت ایران به بخش‌های مختلف در دوره ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۶ تحت دو سناریوی رفع تحریم‌های اقتصادی و تداوم تحریم‌ها

سازمان برنامه و بودجه کشور، معاونت امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

- اقتصاد کشورمان در دهه اخیر روندی قهقرائی یافته است بگونه‌ای که در آخرین گزارش‌های جهانی جایگاه ایران به لحاظ اقتصادی تنزل کرده و حتی از زمره ده اقتصاد برتر کشورهای آسیایی بیرون رفته است!
- در سه سال اخیر به دنبال تشدید تحریم‌های اقتصادی یک‌جانبه آمریکا و خودتحریمی مالی و بانکی به دلیل عدم پیوستن گروه ویژه اقدام مالی (FATF) نرخ‌های سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی منفی شده است. نزدیک به یک سوم جمعیت کشور به زیر خط فقر رانده شده و روز بروز از دامنه طبقه متوسط کاسته شده است، و ...
- انتشار گزارش دفتر اقتصاد کلان سازمان برنامه و بودجه آئینه تمام‌نمایی از وضعیت اقتصادی کشور و چشم‌انداز میان‌مدت آن با تکیه بر اعداد و ارقام شاخص‌های اصلی کلان اقتصاد ایران است.
- خواندن متن کامل این گزارش به همه دست‌اندرکاران اداره میهن هشدار می‌دهد که ادامه این وضعیت سر از کجا در می‌آورد، و رهائی از این وضعیت نیاز به عزمی راسخ برای انجام اصلاحات ساختاری دارد!

رشد متوسط سالانه	۱۴۰۶	۱۴۰۵	۱۴۰۴	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	متغیر	سناریو
رفع تحریم	۲۸	۱۵،۵۸۷	۱۲،۲۷۳	۹،۷۸۷	۷،۶۷۰	۵،۹۵۱	۳،۵۲۷	درآمد عمومی دولت	سناریو
	۵۱	۱۶،۰۶۰	۱۳،۸۳۸	۱۰،۲۳۳	۸،۸۸۳	۵،۹۰۹	۱،۳۳۰	والتکالی دارایی سرمایه‌ای	سناریو
	۲۴	۶۲،۱۶۸	۴۵،۰۵۰	۲۲،۹۸۳	۲۲،۷۹۵	۱۵،۲۳۸	۶،۸۳۸	انتشارت هزینه غیر بهره‌ای دولت	سناریو
	۵۵	۱۶،۷۲۲	۱۱،۶۱۲	۸،۰۳۴	۵،۲۳۵	۳،۳۶۷	۱،۱۹۴	تلفات دارایی سرمایه	سناریو
	۳،۸	۳	۳	۲	۲	۴	۱۳	رشد اقتصادی	سناریو
	۲۸،۳	۲۵	۲۵	۲۷	۳۰	۳۱	۲۸	نرخ تورم	سناریو
	۳۱	۵۵۶،۰۰۰	۳۴۰،۰۰۰	۲۸۰،۰۰۰	۲۸۰،۰۰۰	۳۰۹،۰۰۰	۱۸۱،۰۰۰	نرخ ارز	سناریو
	۵۰	۴۰،۷۵۵	۲۵،۷۹۵	۱۶،۲۲۲	۱۰،۶۳۸	۷،۲۶۶	۵،۰۴۳	درآمد عمومی دولت	سناریو
	۱۰،۲	۳۰،۷۸۷	۱۹،۱۲۲	۱۱،۸۲۴	۷،۵۳۰	۴،۷۹۱	۳،۱۵۲	والتکالی دارایی سرمایه‌ای	سناریو
	۷۹	۳۱۴،۰۷۱	۱۱۴،۲۰۷	۵۸،۱۲۴	۲۲،۳۴۰	۱۸،۳۸۰	۱۰،۷۹۹	انتشارت هزینه غیر بهره‌ای دولت	سناریو
تداوم تحریم	۱۰۰	۶۹،۸۱۳	۳۴،۹۰۷	۱۶،۲۷۳	۷،۸۷۳	۳،۹۵۸	۱،۰۷۷	تلفات دارایی سرمایه	سناریو
	۱،۷	-	-	-	-	۴	۸	رشد اقتصادی	سناریو
	۵۳،۷	۶۵	۵۹	۵۴	۴۸	۴۷	۴۱	نرخ تورم	سناریو
	۵۰	۳،۸۳۸،۰۰۰	۱،۸۸۰،۰۰۰	۷۰۰،۰۰۰	۴۶۰،۰۰۰	۳۵۰،۰۰۰	۲۵۰،۰۰۰	نرخ ارز	سناریو

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، معاونت رفاه اجتماعی، دفتر مطالعات رفاه اجتماعی

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me.mostafatajzadeh)

براساس تبصره ۴ ماده ۲ آیین نامه چتر حمایتی وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی مکلف است تا در شش ماهه ی اول هر سال، گزارشی از وضعیت خط و نرخ فقر و گروه های مختلف درآمدی منتشر کند. در حال حاضر یکی از بهترین منابع داده ای برای محاسبه خط و نرخ فقر، داده های هزینه و درآمد خانوار مرکز آمار ایران است که با توجه به تکافوی نمونه و سابقه طولانی در تولید داده، از ظرفیت مناسبی برای مطالعات در حوزه رفاه خانوار برخوردار است. این داده ها به طور معمول در فاصله زمانی ۵ تا ۸ ماه از پایان هر سال منتشر می شوند و از این رو امکان محاسبه خط و نرخ فقر برای سال گذشته قبل از این بازه زمانی میسر نیست.

- با این حال، این امکان وجود دارد که از سایر داده های موجود برای برآورد خط فقر و همچنین تغییرات وضعیت معیشت خانوار، استفاده کرد. به همین منظور معاونت رفاه اجتماعی، با استفاده از سه مجموعه داده هزینه و درآمد خانوار مرکز آمار ایران، داده های شبکه اطلاعات پرداخت کارتی (شاپرک) و پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان، به برآورد خط فقر در سال ۱۳۹۹ و تغییرات وضعیت معیشتی خانوارهای ایرانی پرداخته است. خط فقر سال ۱۳۹۹ ارائه شده در این گزارش، خط فقر برآوردی براساس داده های مظنه قیمتی مرکز آمار ایران است که با انتشار داده های هزینه و درآمد خانوار در سال ۱۳۹۹، خط فقر محاسباتی اعلام خواهد شد و برآوردها نشان می دهد که خط فقر در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸ رشد ۳۸ درصدی داشته و به عدد ۱ میلیون و ۲۵۴ هزار تومان سرانه در ماه رسیده که بر این اساس خط فقر یک خانوار سه و چهار نفره به ترتیب ۲ میلیون و ۷۵۸ و ۳ میلیون و ۳۸۵ هزار تومان خواهد بود.
- با رشد شدید خط فقر طی ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸، نرخ فقر از ۲۲ درصد در سال ۱۳۹۶ به ۳۲ درصد در سال ۱۳۹۸ رسیده به این معنا که در سال ۱۳۹۸، ۳۲ درصد از جمعیت کشور معادل ۲۶.۵ میلیون نفر زیر خط فقر قرار دارند. مهم ترین عامل اثرگذار بر وضعیت معیشت خانوار و افزایش خط و نرخ فقر، تحولات اقتصاد کلان طی یک دهه ی گذشته و به خصوص در سال ۱۳۹۹ بوده است که براساس آن نمی توان انتظار بهبود در وضعیت معیشت خانوارهای ایرانی را داشت.
- نگاهی به متغیرهای اقتصاد کلان دو دلالت بسیار مهم بر وضعیت معیشت ایرانیان دارد، اول کاهش رفاه و بدتر شدن وضعیت معیشت همه خانوارهای ایرانی و دوم کاهش رفاه بیشتر در گروه های پایین درآمدی.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://poverty-research.ir/wp-content/uploads/2021/08/16.pdf>

۶.۲. گزارش مدیران عامل: خودباوری، راه عبور از طوفان

شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

گزارش زیر ارزیابی دیدگاه مدیران عامل بیش از ۵۰۰ بنگاه اقتصادی ایران درباره‌ی مهمترین مسایل و دغدغه‌های مدیران اقتصادی کشور است. نااطمینانی محیط کسب و کار و تحریم‌ها از عوامل اصلی موثر بر عملکرد بنگاه‌ها عنوان شده است. مطالعه آن به کاربران محترم توصیه می‌شود.

- ۱۳ درصد از مدیران عامل این مطالعه نسبت به آینده اقتصاد ایران ایهام دارند و ۳۷ درصد به رونق اقتصاد خوشبین هستند.
- ۶۰ درصد از مدیران عامل به عملکرد مثبت بنگاه خود در سال ۱۴۰۰ امیدوار هستند.
- مدیران عامل در بنگاه‌های بزرگتر، خوشبین به محیط و امیدوار به عملکرد بنگاه هستند.
- ۷۸ درصد مدیران عامل معتقدند عملکرد بنگاه‌شان (از منظر رشد یا رکود) تفاوت چشمگیری با سال گذشته نخواهد کرد.
- عدم ثبات اقتصادی و کمبود نیروی متخصص توانمند دو دغدغه اصلی مدیران عامل در سال ۱۴۰۰ هستند.
- مدیران عامل با نگرانی ادامه‌دار شدن تحریم‌ها، کمترین امیدواری به محیط را دارند.
- بیش از نیمی از کسب‌وکارهای حاضر در این مطالعه در معرض آسیب جدی ناشی از شیوع بیماری کرونا قرار گرفته‌اند.
- ۲۸ درصد از مدیران عامل حاضر در مطالعه روزانه با استرس شدید زندگی می‌کنند.
- مدیران عامل با کیفیت خواب مناسب کمتر از دیگر مدیران عامل با استرس زیاد مواجه‌اند.
- حدود ۴۰ درصد از مدیران عامل در ایران میزان تعادل کار و زندگی مناسبی را تجربه می‌کنند.
- میانگین ساعت کاری مدیران عامل ۱۱ ساعت در روز است.
- بیش از ۶۰ درصد از مدیران عامل قبل از ۷ صبح بیدارند.
- حدود ۸۰ درصد مدیران عامل اذعان داشتند کیفیت ارتباطی مناسبی با اعضای هیئت‌مدیره خود دارند.
- متوسط زمان حضور مدیران عامل در شبکه‌های اجتماعی حدود ۲ ساعت در روز است.
- منبع اول بیش از نیمی از مدیران عامل برای کسب اطلاعات، منابع اطلاعاتی و خبری غیررسمی از قبیل شبکه‌های تخصصی و رسانه‌های خارجی است.
- متوسط سرانه مطالعه بین مدیران عامل ۶ تا ۷ جلد کتاب در سال است.

خلاصه مدیریتی

چکیده نتایج به دست آمده در این مطالعه، در لیست روبرو ارائه شده است.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

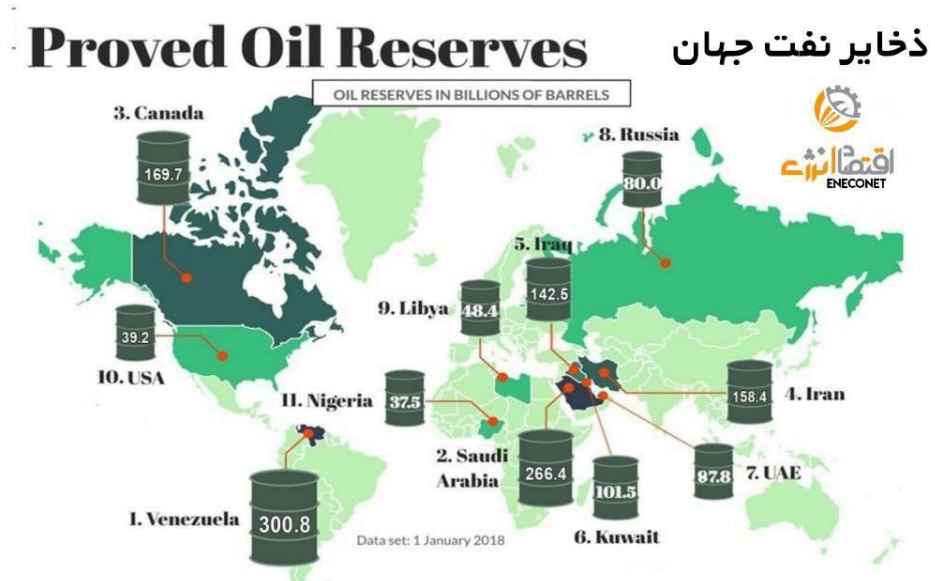
<https://ilia-corporation.com/insights/ceo-report/>

18

۷.۲. نقشه بزرگترین ذخایر نفت جهان

منبع: کانال تلگرامی سهام نیوز (t.me/sahamnewsorg)

ایران با ۱۵۸ میلیارد و ۴۰۰ میلیون بشکه، ۹.۵ درصد و رتبه چهارم ذخایر نفتی جهان را در اختیار دارد. / ایساتیسا

COUNTRIES WITH THE BIGGEST AMOUNT OF OIL RESERVES

			Oil Reserves In Million Barrels
1	Venezuela		300,878
2	Saudi Arabia		266,455
3	Canada		169,709
4	Iran		158,400
5	Iraq		142,503
6	Kuwait		101,500
7	United Arab Emirates		87,800
8	Russia		80,000
9	Libya		48,363
10	United States		39,230

بخش سوم

برابری

۱.۳. گزارش جهانی نابرابری

رضا امیدی

منبع: کانال تلگرامی سیاست‌گذاری اجتماعی (t.me/omidi_reza)

اخیراً گزارش نابرابری جهانی - ۲۰۲۲ توسط مرکز مطالعات نابرابری جهانی منتشر شده است. این گزارش را توماس پیکتی و گروهی متشکل از ۱۰۰ تحلیل‌گر از سراسر جهان تهیه کرده‌اند و حاوی داده‌هایی به‌روز و کامل در ابعاد مختلف نابرابری در جهان است: ثروت، درآمد، جنسیت، و محیط زیست. مانتی ریویو یادداشتی به قلم مایکل رابرتز در تحلیل گزارش نابرابری جهانی منتشر کرده که بخش‌هایی از آن را در ادامه می‌خوانید:

- این گزارش نشان می‌دهد که چگونه در سال ۲۰۲۱ و پس از ۳ دهه از جهانی‌سازی تجاری و مالی، نابرابری‌های جهانی در همان سطحی که در دوران اوج امپریالیسم در اوایل قرن ۲۰ بود، باقی مانده‌اند. هرچند گزارش نشان می‌دهد که نابرابری بین کشورها از پایان جنگ سرد (عمدتاً به دلیل افزایش استانداردهای زندگی در چین) کاهش یافته، اما نابرابری در درون بسیاری از کشورها افزایش یافته است.
- تمرکز جهانی ثروت شخصی بسیار زیاد است به طوری که ۱۰ درصد ثروتمندترین افراد بزرگسال جهان ۶۰ تا ۸۰ درصد ثروت جهان را در اختیار دارند، در حالی که سهم ۵۰ درصد پایین، کمتر از ۵ درصد است. این مشابه نتیجه پیمایش سالانه مؤسسه کردیت سوییس است که آن هم نشان می‌دهد ۱ درصد بزرگسالان جهان ۴۵ درصد ثروت را در اختیار دارند، در حالی که سهم ۳ میلیارد نفر هیچ است.
- نابرابری ثروت بسیار بیش از نابرابری درآمد است، اما با این وجود نابرابری درآمد هم بالا است. ۱۰ درصد ثروتمندتر جهان ۵۲ درصد درآمد جهانی را در اختیار دارند در حالی که سهم ۵۰ درصد پایین تنها ۸ درصد است. به طور متوسط یک فرد در گروه ۱۰ درصد ثروتمندتر در سال ۲۰۲۱ بیش از ۱۲۲ هزار دلار درآمد داشته و یک فرد در ۵۰ درصد پایین حدود ۳۹۲۰ دلار؛ یعنی یک سی‌ام. سهم درآمدی ۵۰ درصد پایین معادل نصف مقداری است که در ۱۸۲۰، یعنی قبل از واگرایی بین کشورهای غربی و مستعمرات آنها وجود داشته است. یعنی سهم این ۳ میلیارد نفر نصف میزان درآمدی است که در سال ۱۸۲۰ داشته‌اند.
- طی ۴۰ سال اخیر کشورها به طور قابل توجهی ثروتمندتر، اما دولت‌ها به شدت فقیرتر شده‌اند. در کشورهای ثروتمند سهم بازیگران عمومی و دولتی از ثروت نزدیک به صفر است، به این معنی که کل ثروت در دستان بخش خصوصی است. لوکاس چنسل از دانشکده اقتصاد پاریس و از نویسندگان گزارش می‌گوید: «آنچه ما برای افزایش برابری، مبارزه با شرایط اضطراری آب و هوا، و ایجاد شرایط زندگی خوب برای همه نیاز داریم عبارت است از زندگی شخصی شایسته و در حد کفایت و بخش عمومی مرفه و مجلل، اما آنچه در عمل اتفاق افتاده عکس این بوده است.»
- در قرن ۲۱ نابرابری ثروت به شدت افزایش یافته است. در واقع ثروت ۵۰ نفر از ثروتمندترین افراد جهان بین سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۲۱ سالانه ۹ درصد و ثروت ۵۰۰ نفر ثروتمندترین سالانه ۷ درصد بیشتر شده، در حالی که میانگین رشد ثروت کمتر از نصف این مقدار بوده یعنی ۳.۲ درصد در مدت مشابه. از سال ۱۹۹۵، ۱ درصد ثروتمندتر ۳۸ درصد از ثروت جهانی را کسب کرده‌اند و سهم ۵۰ درصد پایین تنها ۲ درصد بوده است. یک‌صدم درصد ثروتمندتر هم سهم خود را از ۷.۵ درصد به ۱۱ درصد رسانده‌اند. افزایش طبقه متوسط هم بیشتر به دلیل کاهش فقر در چین بوده است.

- در موج‌های اول پاندمی کووید-۱۹ ثروت میلیاردرهای جهان ۳.۷ تریلیون دلار افزایش یافته است. این مبلغ تقریباً معادل هزینه‌های سالانه همه دولت‌های جهان برای سلامت عمومی پیش از شیوع پاندمی است. در همین مدت حدود ۱۰۰ میلیون نفر از جمعیت جهان به زیر خط فقر شدید افتاده‌اند.
- هم پاندمی و هم تغییر اقلیم سهم ثروتمندان را افزایش می‌دهند. لوکاس چنسل می‌گوید: «نابرابری اقتصادی جهانی به بحران اکولوژیکی دامن می‌زند و مقابله با آنها را سخت‌تر می‌کند. پیدا کردن راه‌حلی که بتوانیم بدون توزیع مجدد درآمد و ثروت تلاش‌ها برای مقابله با تغییر اقلیم را تسریع کنیم، بسیار دشوار است». همه نهادهای بین‌المللی دخیل در این موضوع با نظر چنسل موافق‌اند. تدروس آدهانوم؛ مدیرکل سازمان جهانی سلامت، در نشست ویژه مجمع عمومی این سازمان گفت: «امنیت سلامت جهانی بسیار مهم‌تر از آن است که بخواهیم آن را به شانس، یا مصلحت، یا تغییر جریان‌های ژئوپلیتیکی، یا منافع اختصاصی شرکت‌ها واگذار کنیم». و هفته گذشته گروهی متشکل از نزدیک به ۴۰ گزارشگر ویژه سازمان ملل طی بیانیه‌ای گفتند که «برخورد عادلانه با بحران سلامت باید بر حداکثرکردن سود شرکت‌ها و احتکار واکسن توسط کشورهای پردرآمد اولویت داشته باشد». اما هیچ کاری برای رفع نابرابری‌های ثروت، درآمد، و سلامت نخواهد شد.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://wid.world/news-article/world-inequality-report-2022/>

۲.۳. در ضرورت تقویت مطالعات نابرابری و سیاست برابری خواه در ایران

محمد رضا جلائی پور

منبع: کانال محمد رضا جلائی پور (t.me/jalaeipour)

امروز انواع نابرابری در گفتگوهای عمومی اهمیت بیشتری یافته‌اند و بخشی از مهم‌ترین رخدادها و تحولات سیاسی و اعتراضات و جنبش‌های جهان‌مان را شکل می‌دهند. لاجرم ضروری‌تر شده است که بفهمیم چرا نابرابری معضل‌آفرین است، نابرابری‌ها چگونه شکل می‌گیرند و چگونه می‌توان نابرابری‌ها را کاست.

- در دهه گذشته جنبش‌ها و اعتراضات محرومان، شورش‌های گرسنگان در مکزیک، خیزش‌های مشهور به «بهار عربی» که از خودسوزی یک دستفروش تونس‌ای آغاز شد و اعتراضات دی ۹۶ و آبان ۹۸ و تشنگان ۱۴۰۰ در ایران توجه به «نابرابری» در رسانه‌ها و سیاست را افزایش داده است. یکی از دلایل این افزایش احساس نابرابری و «نابرابری‌آگاهی»، افزایش واقعی نابرابری در سطح جهانی و در اکثر کشورهای جهان است که هم‌زمان با افزایش اندازه اقتصاد جهانی و ثروت اغلب کشورهای جهان رخ داده است. به تعبیر دیگر، در دهه‌های گذشته جهان و اغلب کشورها هم ثروتمندتر شده‌اند و هم نابرابرتر. بر اساس گزارش آکسفم در سال ۲۰۱۶ تنها ۶۲ انسان ثروتمندتر جهان به اندازه نیمی از انسان‌های جهان ثروت دارند و حدود نیمی از کل ثروت خانوارهای جهان متعلق به یک درصد جمعیت جهان است. [۱] فروش بیش از دو میلیون نسخه از کتاب «سرمایه در قرن بیست و یکم» نوشته توماس پیکیتی [۲] به زبان‌های مختلف، اعطای جوایز نوبل اقتصاد به پژوهشگرانی که موضوع کارشان نابرابری بوده است، ترجمه کتاب‌های ویلکینسون و پیکت درباره نابرابری [۳] به ده‌ها زبان، انتشار ده‌ها گزارش معتبر جهانی و ملی درباره وضعیت نابرابری و تبدیل سیاست‌های کاهنده نابرابری به یکی از مهم‌ترین مضامین گفت‌وگوها و برنامه‌های سیاسی و انتخاباتی در اغلب کشورهای جهان از نشانه‌های این افزایش توجه عمومی به نابرابری است.

- اجماع رو به گسترشی در میان متخصصان در حال شکل‌گیری است که یکی از دلایل این افزایش نابرابری در دهه‌های گذشته غلبه پارادایم نئولیبرال در سیاست‌گذاری در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ در کشورهای توسعه‌یافته بود که با مشوق‌ها و فشارهای نهادهایی همچون صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی در کشورهای در حال توسعه هم رواج یافت. فرض این سیاست‌ها این بود که منافع رشد بازارمحور ضرورتاً به لایه‌های فرودست هم ریزش می‌کند، اما در عمل این اتفاق در حد انتظار نیفتاد و به تعبیر دیگر این رشد اقتصادی تجربه‌شده در اغلب کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه جهان «فراگیر» [۴] نشد و هم‌زمان با افزایش نابرابری محقق شد. در نتیجه، همین نهادهای جهانی در قرن ۲۱ بر ضرورت توجه به اقتضات رشد و توسعه فراگیر و شمول‌گرا و لزوم مداخله کارآمد دولت برای ارتقای آموزش و سلامت عمومی و زیرساخت‌های شهری و حمایت از آسیب‌پذیرترین شهروندان تاکید کردند که البته هنوز در اغلب کشورها به نحوی کارآ و پایدار اجرایی نشده و به کاهش نابرابری نینجامیده است.

۳.۳. شکاف جنسیتی در جهان

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

مجمع جهانی اقتصاد (World Economic Forum) گزارشی در ماه مارس سال ۲۰۲۱ منتشر کرده که به شکاف جنسیتی در اقتصاد و جامعه، به خصوص با توجه به شرایط قرنطینه، می‌پردازد. بنا به این گزارش، پاندمی کرونا شکاف جنسیتی در حوزه‌ی اقتصاد را افزایش داده است. این گزارش، شکاف جنسیتی در ۱۵۶ کشور جهان را در چهار حوزه بررسی می‌کند: مشارکت و انتخاب اقتصادی؛ دسترسی به آموزش؛ بهداشت و بقا؛ و توانمندسازی سیاسی.

- افزایش شکاف جنسیتی در سطح جهان به اندازه‌ای است که ۱۳۵.۶ سال طول می‌کشد تا این شکاف رفع شود.
- بیش‌ترین میزان شکاف جنسیتی مربوط به حوزه‌ی توانمندسازی سیاسی است. در ۱۵۶ کشور مورد بررسی، زنان تنها ۲۶.۱ درصد از حدوداً ۳۵۵۰۰ جایگاه در مجلس و فقط ۲۲.۶ درصد از بیش از ۳۴۰۰ پست وزارت را به خود اختصاص داده‌اند. در ۸۱ کشور، زنان هرگز رئیس دولت نبوده‌اند. مجمع جهانی اقتصاد تخمین می‌زند که ۱۴۵.۵ سال طول می‌کشد تا شکاف جنسیتی در حوزه‌ی سیاست از بین رود.
- دومین رتبه از نظر میزان شکاف جنسیتی متعلق به مشارکت و انتخاب اقتصادی است. در حال حاضر، فقط ۲۷ درصد از کل پست‌های مدیریتی متعلق به زنان است و فقط بهبود اندکی در این حوزه ایجاد شده است. بنا به تخمین این انجمن، ۲۶۷.۶ سال طول می‌کشد تا این شکاف رفع شود.
- شکاف جنسیتی در دو حوزه‌ی دسترسی به آموزش و بهداشت و بقا تا حد زیادی رفع شده است. در ۳۷ کشور جهان، در این دو حوزه شکافی وجود ندارد. در صورت تداوم این روند، ۱۴.۲ سال دیگر لازم است تا شکاف این دو حوزه به‌طور کامل رفع شود.
- بنا به این گزارش، با شیوع بیماری کرونا، ۵ درصد از زنان و ۳.۹ درصد مردان شغل خود را از دست داده‌اند.
- ده کشور برتر از نظر برابری جنسیتی: ایسلند، فنلاند، نروژ، نیوزلند، سوئد، نامیبیا، رواندا، لیتوانی، ایرلند و سوئیس.
- پنج کشور برتر از نظر بهبود شکاف جنسیتی: لیتوانی، صربستان، تیمور شرقی، توگو و امارات متحده عربی.
- خاورمیانه و منطقه‌ی شمال آفریقا بیش‌ترین میزان شکاف را دارند (۶۰.۹ درصد).
- در میان این ۱۵۶ کشور، ایران رتبه‌ی ۱۵۰ را دارد. در مقایسه با سال ۲۰۲۰، ایران دو رتبه تنزل داشته است.
- در میان کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا، ایران در رتبه‌ی ۱۶ قرار دارد. فقط کشورهای سوریه، عراق و یمن بعد از ایران قرار دارند.
- در حوزه‌ی اقتصاد، ایران جزء هفت کشور با بیش‌ترین میزان شکاف جنسیتی است (رتبه‌ی ۱۵۰).
- از نظر دسترسی به آموزش، ایران با رتبه‌ای ضعیف‌تر از کشورهایی چون لبنان، تونس، مصر و اندونزی، در جایگاه ۱۱۹ قرار دارد.
- در حوزه‌ی بهداشت و بقا، ایران با رتبه‌ی ۱۲۹، جایگاهی ضعیف‌تر از کشورهایی چون عراق، یمن و سوریه دارد.
- ضعیف‌ترین عملکرد ایران مربوط به حوزه‌ی توانمندسازی سیاسی است که در رتبه‌ی ۱۵۱ قرار دارد. این عملکرد حتی از کشورهایمانند افغانستان، پاکستان و عربستان هم بسیار ضعیف‌تر است.

- از نظر میزان درآمد هم زنان ایران با درآمدی معادل تنها ۱۸ درصد از درآمد مردان، در شرایط خوبی قرار ندارند. در جدول زیر رتبه‌ی ایران در سال ۲۰۰۶ و ۲۰۲۰ با هم مقایسه شده است:

۲۰۲۰	۲۰۰۶	
۱۵۰	۱۰۸	شکاف جنسیتی
۱۵۰	۱۱۳	مشارکت و انتخاب اقتصادی
۱۱۹	۸۰	دسترسی به آموزش
۱۲۹	۵۲	بهداشت و بقا
۱۵۱	۱۰۹	قدرتمندسازی سیاسی

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://www.weforum.org/reports/global-gender-gap-report-2021>

بخش چهارم

جامعه

۱.۴. جمعیت ایران

منبع: کانال تلگرامی آرشیو منابع سیاسی (t.me/archpol)

- ایران ۸۵ میلیون جمعیت دارد
- بر اساس گزارش این سایت که متعلق به سازمان ملل است ایران در حال حاضر بیش از ۸۵ میلیون جمعیت دارد.
- هر ۲۱ ثانیه یک تولد و هر یک دقیقه یک مرگ در ایران اتفاق می‌افتد.
- رتبه جهانی جمعیت ایران ۱۸ است.

جمعیت ایران در آینده:

- سال ۲۰۲۵: ۸۸ میلیون
 - سال ۲۰۳۰: ۹۲ میلیون
 - سال ۳۰۳۵: ۹۵ میلیون
 - سال ۲۰۴۰: ۹۸ میلیون
 - سال ۲۰۴۵: ۱۰۱ میلیون
 - سال ۲۰۵۰: ۱۰۳ میلیون
 - سال ۲۰۶۰: ۱۰۵ میلیون
- رشد جمعیت از سال ۲۰۶۵ منفی می‌شود.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

worldpopulationreview.com

۲.۴. شاخص توسعه‌ی انسانی

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

دفتر توسعه‌ی سازمان ملل متحد هر سال گزارشی از شاخص توسعه‌ی انسانی منتشر می‌کند و کشورهای مختلف را براساس شاخص‌های مذکور رتبه‌بندی می‌کند. این رتبه‌بندی براساس شاخص‌هایی چون متوسط درآمد سرانه ناخالص ملی، متوسط امید به زندگی، سال‌های مورد انتظار تحصیل و میزان توسعه‌ی انسانی انجام میشود. در گزارش سال ۲۰۲۰، ایران با رتبه‌ای ضعیف‌تر از کشورهای چوَن آلبانی و ترینیداد و توباگو، در رتبه‌ی ۷۰ قرار دارد. در ایران، شاخص توسعه انسانی، ۷۳۸/۰؛ امید به زندگی، ۷۷۶/۰؛ سال‌های مورد انتظار تحصیل، ۸/۱۴؛ و میانگین سال‌های تحصیل، ۳/۱۰ است. این اعداد فاصله‌ی بسیار زیادی با کشورهایی که از نظر منابع، بسیار ضعیف‌تر از ایران هستند، دارند. همچنین براساس این گزارش، ایران از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۰ پیشرفت بسیار خوبی داشته است؛ از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۷ این روند صعودی بسیار کند شده و از ۲۰۱۸ این روند نزولی شده که با توجه به مشکلات اقتصادی کنونی و مشکلات دانش‌آموزان و دانشجویان کم‌بضاعت (به‌خصوص به دلیل مجازی شدن کلاس‌ها)، ممکن این روند سرعت بیشتری پیدا کند.

شاخص توسعه‌ی انسانی در ایران از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۰:

- ۱۹۹۰: ۵۶۵/۰
- ۲۰۰۰: ۶۵۸/۰
- ۲۰۱۰: ۷۴۲/۰
- ۲۰۱۴: ۷۷۴/۰
- ۲۰۱۵: ۷۷۴/۰
- ۲۰۱۷: ۷۸۷/۰
- ۲۰۱۸: ۷۸۵/۰
- ۲۰۱۹: ۷۸۳/۰

براساس این گزارش، کشورهای نروژ، ایرلند، سوئیس، هنگ‌کنگ و ایسلند در رده‌های اول تا پنجم و بوروندی، سودان جنوبی، چاد، جمهوری آفریقای مرکزی و نیجر در رده‌های آخر قرار دارند. همچنین، بیشترین میزان امید به زندگی را به ترتیب، هنگ‌کنگ، ژاپن، سوئیس، سنگاپور و اسپانیا دارند.

رتبه‌ی سایر کشورهای خاورمیانه در سال ۲۰۲۰:

- امارات متحده‌ی عربی: ۳۱
- قبرس: ۳۳
- عربستان سعودی: ۴۰
- بحرین: ۴۲
- قطر: ۴۵

- ترکیه: ۵۴
- عمان: ۶۰
- کویت: ۶۴
- لبنان: ۹۲
- اردن: ۱۰۲
- فلسطین: ۱۱۵
- مصر: ۱۱۶
- عراق: ۱۲۳
- سوریه: ۱۵۱
- یمن: ۱۷۹

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr2020.pdf>

۳.۴. شاخص جهانی صلح

پروانه حقیقت‌خواه

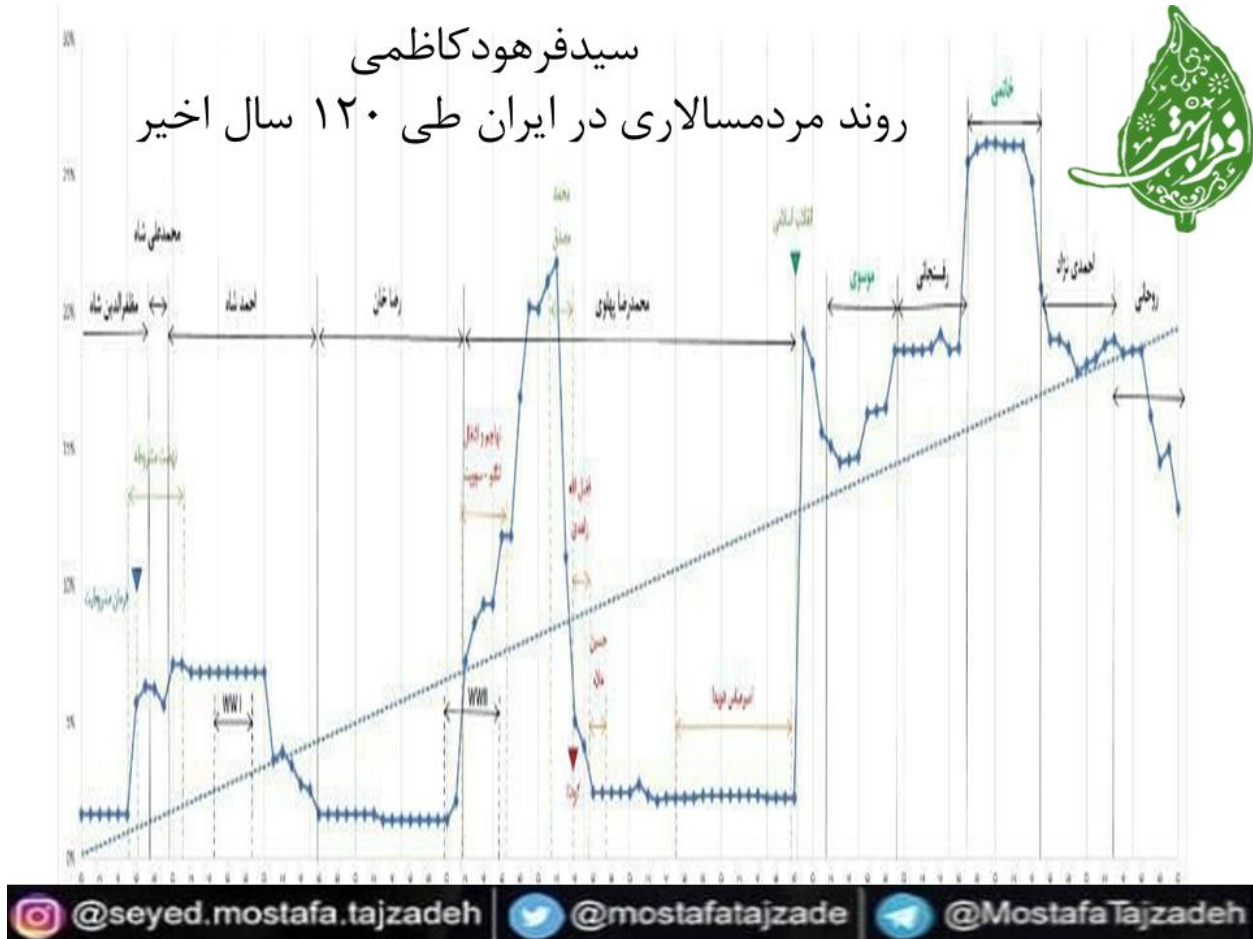
منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

مؤسسه‌ی اقتصاد و صلح در گزارش شاخص صلح جهانی (GPI) که در ژوئن ۲۰۲۱ منتشر شد، ۱۶۳ کشور و منطقه‌ی مستقل (۹۹.۷ درصد جمعیت جهان) را براساس میزان صلح‌جویی آن‌ها رتبه‌بندی کرده است. این رتبه‌بندی براساس ۲۳ مقیاس کیفی و کمی که از مهم‌ترین و قابل‌اعتمادترین منابع استخراج شده‌اند، انجام شده است و وضعیت صلح را در یک سال اخیر در سه حوزه اندازه‌گیری کرده است: میزان ایمنی و امنیت اجتماعی، میزان درگیری‌های کنونی داخلی و بین‌المللی، و میزان نظامی‌سازی امور.

- **کاهش میزان صلح جهانی:** نتایج سال ۲۰۲۱ نشان می‌دهد که میانگین میزان صلح جهانی، ۰.۰۷ درصد کاهش یافته است. در ۱۳ سال گذشته، این نهمین باری است که این آمار کاهش می‌یابد. میزان صلح در ۸۷ کشور، بهبود و در ۷۳ کشور کاهش یافته است. بنا به این گزارش، جای بحران‌ها و درگیری‌های دهه‌ی گذشته را مشکلات جدیدی چون تنش‌ها و عدم اطمینان ناشی از تنش رو به افزایش میان قدرت‌های بزرگ جهانی گرفته است.
- **کرونا، متهم اصلی:** اثر بیماری کرونا بر میزان صلح‌جویی هنوز به‌طور کامل روشن نشده است. اما بررسی شرایط حال حاضر نشان می‌دهد که علی‌رغم کاهش برخی انواع خشونت در کوتاه‌مدت، افزایش ناآرامی‌های ناشی از قرنطینه و عدم اطمینان اقتصادی، به تنش‌های داخلی منجر شده است.
- **ایسلند، همچنان صلح‌جوترین کشور جهان:** ایسلند هنوز صلح‌جوترین کشور جهان است. از سال ۲۰۰۸، ایسلند در این جایگاه قرار داشته است.
- **افغانستان، شاگرد آخر:** برای چهارمین سال پیاپی، افغانستان کم‌ترین میزان صلح‌جویی در جهان را داشته است.
- **اروپا، صلح‌جوترین منطقه:** اروپا هنوز صلح‌جوترین منطقه است. هشت کشور از ده کشور اول جدول، از این قاره هستند.
- **پیشرفت تنها سه منطقه:** از نه منطقه جهان، تنها در سه منطقه، میزان صلح‌جویی افزایش یافته است. جالب اینکه خاورمیانه و شمال آفریقا بیش‌ترین میزان بهبود را داشته‌اند. با این حال، همچنان این دو منطقه بدترین میزان صلح در جهان را دارند.
- **آمریکای شمالی، بدترین آمار:** بیش‌ترین میزان کاهش صلح‌جویی، در منطقه‌ی آمریکای شمالی رخ داده است. میزان صلح در این منطقه، در هر سه حوزه کاهش یافته است.
- **کاهش میزان صلح طی دهه‌ی گذشته:** طی این دهه، دو حوزه از سه حوزه‌ی شاخص صلح جهانی با کاهش همراه بوده‌اند. حوزه‌ی «درگیری‌های کنونی» با ۶.۲ درصد و حوزه‌ی «ایمنی و امنیت اجتماعی» با ۲.۵ درصد کاهش، آمار ضعیفی داشته‌اند.
- **افزایش تظاهرات خشونت‌آمیز:** از سال ۲۰۰۸، میزان تظاهرات خشونت‌آمیز در ۶۱ کشور افزایش یافته و تنها در ۲۷ کشور کاهش یافته است.
- **تأثیر اقتصادی خشونت در سطح جهانی:** این تأثیر برای دومین سال پیاپی بدتر شده است.

- **ریسک و صلح:** بنا به نظرسنجی‌ها، یک نفر از هر هفت نفر، جرم، خشونت یا تروریسم را بیش‌ترین خطر علیه زندگی روزمره‌اش دانسته است. بیش از ۶۰ درصد از مردم در جهان نگران ادامه‌ی خطرات ناشی از جرم خشونت‌آمیز در آینده هستند.
 - **ده کشور اول:** ایسلند، نیوزلند، دانمارک، پرتقال، اسلوانی، اتریش، سوئیس، ایرلند، جمهوری چک، کانادا.
 - **ده کشور آخر:** روسیه، جمهوری آفریقای مرکزی، لیبی، جمهوری دموکراتیک کنگو، سومالی، عراق، سودان جنوبی، سوریه، یمن، افغانستان.
 - از این ۱۶۳ کشور، ایران با رتبه‌ای ضعیف‌تر از کشورهای چوون فلسطین، کوبا و جیبوتی، در رده‌ی ۱۴۱ قرار دارد.
- لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://www.visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2021/06/GPI-2021-web-1.pdf>

- دوران رضاخان، دوران پس از کودتای ۲۸ مرداد و دوران هویدا هم‌تراز با دوران قبل از مشروطیت ارزیابی شده است. فضای باز سیاسی پس از اشغال کشور توسط متفقین، موجب رشد شاخص شده که این رشد، در زمان مصدق به اوج رسیده است.
- انقلاب اسلامی جهش عمده‌ای در شاخص ایجاد کرده و آن را به بالای روند خود رسانده است. شاخص در دوران ریاست جمهوری محمد خاتمی به بالاترین مقدار تاریخ خود رسیده و پس از آن روند نزولی داشته است. در دور دوم ریاست جمهوری حسن روحانی، شاخص روند دراز مدت خود را رو به پایین شکسته است.
- اگر قله منحنی در مشروطیت و انقلاب ۵۷ را به هم وصل کنید، از قله دوران خاتمی عبور می‌کنید.
- اگر قله منحنی دوران مشروطه و دوران مصدق را به هم وصل کنید، امروز کشورمان یک مردم‌سالاری هایپرید بود نه اقتدارگرا. اینجاست که نقش آمریکا در کودتا دیده می‌شود.

- سرعت افول مردم‌سالاری در دوره ریاست‌جمهوری محمود احمدی‌نژاد و نیز دور دوم ریاست‌جمهوری حسن روحانی (در اثر تحریم‌های ترامپ) مثل سرعت افول دموکراسی در کودتای ۲۸ مرداد است.
 - از آنجا که شاخص مردم‌سالاری در ایران هرگز از سی درصد تجاوز نکرده است، لذا طبق آخرین اسلاید این کشور جزو گروه کشورهای اقتدارگرا طبقه بندی می‌شود.
- لینک دریافت متن این کامل گزارش:

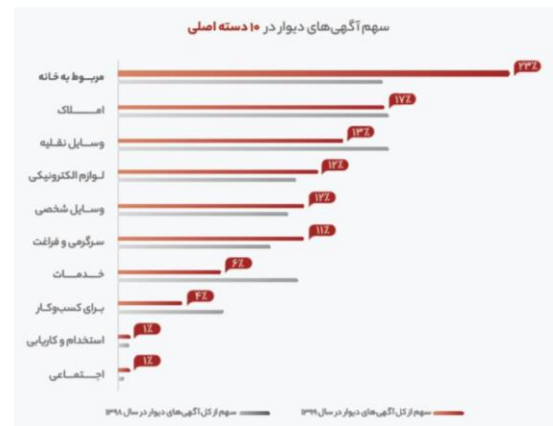
<http://bit.ly/3pPhp02>

۵.۴. گزارش سال ۱۳۹۹ دیوار

سایت دیوار

منبع: کانال تلگرامی استارت‌آپ (startup360)

دیوار گزارش سال ۱۳۹۹ خود را منتشر کرد. این روزها انتشار گزارش از سوی استارت‌آپ‌ها به نوعی استاندارد در فضای کسب‌وکارهای آنلاین تبدیل شده که اطلاعات مفیدی را در اختیار مخاطبان می‌گذارد. اطلاعات این گزارش‌ها نه تنها برای کاربر عادی جالب توجه است که در پشت صحنه بزرگترین شرکت‌های فناوری‌محور ایرانی چه می‌گذرد، بلکه برای طیف گسترده‌ای از ذی‌نفعان به مثابه داده‌های ارزشمندی می‌ماند.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://startup360.ir?p=9232>

۶.۴. ایران در شاخص‌های توسعه جهانی

رصدخانه‌ی توسعه

منبع: کانال تلگرامی پویش فکری توسعه (pooyeshfekri)

شاخص ۱: شاخص جهانی حکمرانی

شاخص جهانی حکمرانی وضعیت حکمرانی در بیش از ۲۰۰ کشور را گزارش می‌کند. این گزارش اولین بار در سال ۱۹۹۶ منتشر شد و آخرین نسخه آن مربوط به سال ۲۰۲۰ است. تعریف این پروژه از حکمرانی این گونه است:

- حکمرانی دربرگیرنده سنت‌ها و نهادهایی است که در جامعه اعمال اقتدار می‌کنند. حکمرانی شامل سه دسته فرآیند است: انتخاب دولت‌ها، کنترل دولت‌ها و تغییر دولت‌ها.
- در سال ۲۰۲۰، رتبه ایران در میان ۲۰۲ کشور ۱۸۱ بوده که پس از گرفتن میانگین عددی از زیرشاخص‌ها به دست آمده است. نمرات زیرشاخص‌ها بین بازه ۲.۵- و ۲.۵+ هستند.
- نمودار زیر وضعیت ایران در شاخص جهانی حکمرانی را نسبت به بهترین کشور در این شاخص یعنی نیوزلند نشان می‌دهد. هرچه قدر مساحت داخل شکل بزرگ‌تر باشد، نشانگر بیشتر بودن نمره شاخص حکمرانی است. نمودار نشان می‌دهد کیفیت حکمرانی ایران در از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۱۹ کاهش یافته است.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

Pooyeshfekri.com/rasadkhane/indexes/ شاخص-جهانی-حکمرانی

۷.۴. بحران اشتغال؛ ثمره دو دهه فرصت‌سوزی / پنجره جمعیتی ایران در حال بسته شدن

منبع: کانال تلگرامی اقتصاد آنلاین (t.me/eghtesadonline)

برنامه اقتصاد ایران در گذار از بحران:

- رشد جمعیت در سن کار در ایران از سال ۱۹۹۰ آغاز شده و میزان آن در سال ۲۰۰۳ از کشورهای توسعه یافته نیز بیشتر شده است.
- بر اساس تعریف بانک جهانی اگر نسبت جمعیت افراد ۱۵ تا ۶۵ سال به دیگر افراد به بیش از ۱.۵ برابر برسد به این وضعیت باز شدن پنجره جمعیتی گفته می‌شود.
- با وجود باز بودن پنجره جمعیتی کشور از سال ۲۰۰۰ تا کنون به دلیل رشدهای بدون اشتغال در دهه ۸۰ و رشد منفی در دهه ۹۰، با از دست دادن این فرصت از این پتانسیل توسعه‌ای استفاده نشد.
- بررسی نرخ مشارکت و بیکاری در کشورهای منتخب نشان دهنده نرخ پایین مشارکت ایران و در عین حال نرخ بیکاری بالا در مقایسه با این کشورهاست.
- ایران با نرخ بیکاری ۱۰.۹۶ رتبه ۱۴۱ از بین ۱۸۴ کشور را در جهان به خود اختصاص داده و روند نرخ بیکاری در ایران حاکی از کاهش عجیب آن در یک سال گذشته است.
- نرخ مشارکت کشور که در دهه ۸۰ روندی کاهشی داشت در دهه ۹۰ افزایش یافت. تحریم‌های نفتی، افزایش نرخ ارز و در پی آن رونق صنایع داخلی از دلایل عمده این افزایش نرخ مشارکت بوده است.
- نسبت اشتغال که از نسبت جمعیت شاغل به کل جمعیت در سن کار بدست می‌آید شهود مناسبتری از وضعیت بازار کار ارائه می‌دهد؛ این نسبت در کشور برای مردان ۵۸.۵ و برای زنان ۱۲.۸ درصد است.
- در دوره ۸۵ تا ۹۰ با وجود رشد ۳.۸ درصدی اقتصاد، افزایش اشتغال در کشور کمتر از صفر بوده است و در دوره ۹۱ تا ۹۸ نیز با وجود تحریم‌های نفتی و نرخ رشد اقتصادی منفی اما اشتغال ایجاد شده است.
- در این شرایط باید اولویت اقتصاد ایجاد اشتغال باشد و تا ۲۰ سال آینده امکان بیکاری دائمی حداقل ۳ میلیون نفر در کشور وجود دارد.
- راهکار حل این مشکل بیکاری از طریق ایجاد اشتغال ناقص برای این افراد امکان پذیر است و باید در قالب اشتغال عمومی اجرا شود. / اقتصاد آنلاین

۸.۴. شاخص جهانی توسعه‌ی جوانان

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

شاخص جهانی توسعه‌ی جوانان توسط اتحادیه‌ی کشورهای مشترک‌المنافع منتشر می‌شود. بیش از ۱.۲ میلیارد جوان ۱۵ تا ۲۹ ساله که در ۵۴ کشور عضو این اتحادیه زندگی می‌کنند، در ارائه‌ی این گزارش با اتحادیه همکاری می‌کنند. در آخرین گزارش آن که در سال ۲۰۲۰ منتشر شده، معیارهای مهمی چون برابری، صلح، امنیت، تفاوت دختران و پسران جوان، جوانان دارای معلولیت در آموزش و استخدام نیز اضافه شده است. این گزارش، منبعی‌ست قابل اعتماد برای محققان، سیاست‌گزاران و جامعه‌ی مدنی. این گزارش به بررسی ۱۸۱ کشور در شش حوزه‌ی سلامت و رفاه، آموزش، اشتغال و فرصت، مشارکت سیاسی و مدنی، برابری و شمول، و صلح و امنیت می‌پردازد.

- بنا به این گزارش، از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸، میانگین توسعه‌ی جوانان در جهان، ۳.۱ درصد افزایش یافته است.
- میانگین جهانی حوزه‌ی سلامت و رفاه، ۴.۳۹ درصد؛ صلح و امنیت، ۳.۴۱ درصد؛ آموزش، ۳ درصد؛ اشتغال و فرصت، ۳ درصد؛ و برابری و شمول، ۲ درصد بهبود یافته است. مشارکت سیاسی و مدنی تنها حوزه‌ای است که در آن، میانگین جهانی ضعیف‌تر شده است.
- ده کشور اول رتبه‌بندی این شاخص: سنگاپور، اسلوانی، نروژ، مالت، دانمارک، سوئد، سوئیس، هلند، ایرلند و لوکزامبورگ.
- ده کشور آخر این رتبه‌بندی: یمن، موزامبیک، ساحل عاج، مالی، سومالی، نیجریه، افغانستان، سودان جنوبی، جمهوری آفریقای مرکزی، و چاد.
- ایران با رتبه‌ی ۹۹ و امتیاز کلی ۰.۶۷۷ در کنار کشورهایی چون لیبی، فلسطین و کامبوج در گروه کشورهای با میزان متوسط توسعه‌ی جوانان قرار دارد.
- رتبه و امتیاز ایران در هر یک از شش حوزه: آموزش (رتبه ۹۴، امتیاز ۰.۷۶۶)، اشتغال و فرصت (رتبه ۸۴، امتیاز ۰.۷۴۴)، برابری و شمول (رتبه ۱۲۸، امتیاز ۰.۷۶۳)، سلامت و رفاه (رتبه ۸۸، امتیاز ۰.۷۲۲)، صلح و امنیت (رتبه ۱۱۱، امتیاز ۰.۶۵۶)، مشارکت سیاسی و مدنی (رتبه ۱۷۴، امتیاز ۰.۱۳۲).

امتیاز ایران از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸:

- ۲۰۱۰: ۰.۶۴
- ۲۰۱۱: ۰.۶۴۶
- ۲۰۱۲: ۰.۶۷۱
- ۲۰۱۳: ۰.۶۷۱
- ۲۰۱۴: ۰.۶۸۳
- ۲۰۱۵: ۰.۶۸۶
- ۲۰۱۶: ۰.۶۸۱
- ۲۰۱۷: ۰.۶۸۳

• ۲۰۱۸: ۰.۶۷۷

(در اینجا باید ذکر شود که از آنجا که آخرین داده‌های معتبر قابل دسترس مربوط به سال ۲۰۱۸ هستند، این گزارش تا سال ۲۰۱۸ را پوشش می‌دهد. بنابراین در این گزارش، تأثیرات پاندمی کرونا لحاظ نشده است).

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://youth-development-index.thecommonwealth.org/assets/pdf/global-youth-development-report-2020.pdf>

بخش پنجم

دموکراسی

۱.۵. گزارش دموکراسی در جهان

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

واحد اطلاعات اکونومیست (اکانمیست) (EIU) سالیانه وضعیت دموکراسی جهان را براساس پنج شاخص ارزیابی می‌کند: عملکرد دولت، روند انتخابات و تکثیرگرایی سیاسی، میزان مشارکت سیاسی، آزادی‌های مدنی، و فرهنگ سیاسی دموکراتیک. سپس با توجه به این معیارها، ۱۶۷ کشور مختلف جهان را در چهار نوع حکومت طبقه‌بندی می‌کند: دموکراسی کامل، دموکراسی ناقص، رژیم ترکیبی، و رژیم تمامیت‌خواه. نتایج گزارش اکونومیست در سال ۲۰۲۰:

- **کرونا، مقصر اصلی:** در گزارش سال ۲۰۲۰، توجه ویژه‌ای به کرونا و پیامدهای آن شده است. بنا به این گزارش، میزان دموکراسی در سطح جهانی، از ۵.۴۴ در سال ۲۰۱۹ به ۵.۳۷ در سال ۲۰۲۰ کاهش یافته است. این بدترین میزان دموکراسی از سال ۲۰۰۶ است. اکونومیست، کرونا و پیامدهای آن (از جمله قرنطینه، محدودیت آزادی‌های فردی و مدنی) را عامل اصلی چنین کاهشی می‌داند.
- **آسیا قوی‌تر از اروپا:** بنا به این گزارش، کرونا توازن قدرت از غرب به شرق را سرعت بخشیده است. علی‌رغم اینکه اروپا، سیزده و آسیا تنها پنج کشور با دموکراسی کامل دارند و هفت کشور آسیا توسط رژیم‌های تمامیت‌خواه اداره می‌شوند (اروپا هیچ کشوری با رژیم تمامیت‌خواه ندارد)، اما کشورهای آسیایی تاکنون بیماری را بسیار بهتر مدیریت کرده‌اند.
- **آمریکا، افزایش مشارکت سیاسی و کاهش انسجام اجتماعی:** آمریکایی‌ها مشارکت بالایی در انتخابات، اعتراض علیه خشونت پلیس و تبعیض نژادی داشتند. اما کاهش میزان اعتماد به احزاب سیاسی و افزایش تهدید علیه آزادی بیان، از نقاط ضعف آمریکا در این سال بودند.
- **تایوان، بازیگر ستاره:** «بازیگر ستاره» براساس هر دو فاکتور شاخص‌ها و تغییر در رتبه محاسبه می‌شود. بر این اساس، تایوان با صعودی ۲۰ پله‌ای (۳۱ به ۱۱)، به لیست کشورهای با «دموکراسی کامل» ارتقا یافت.
- **خاورمیانه، بازنده‌ی بزرگ:** هفت کشور از بیست کشور خاورمیانه، بدترین نمره‌ی دموکراسی را داشتند. از سال ۲۰۱۲، به دلیل پیامدهای بهار عرب، هر سال میزان دموکراسی در خاورمیانه کاهش یافته است. اکونومیست، کشورهای با نظام پادشاهی، رژیم‌های تمامیت‌خواه و درگیری‌های نظامی را عامل اصلی این کاهش می‌داند.
- **ده کشور اول (دموکراسی کامل):** نروژ، ایسلند، سوئد، نیوزلند، کانادا، فنلاند، دانمارک، ایرلند، استرالیا، هلند.
- **ده کشور آخر (تمامیت‌خواه):** یمن، تاجیکستان، گینه استوایی، لائوس، ترکمنستان، چاد، سوریه، جمهوری آفریقای مرکزی، جمهوری دموکراتیک کنگو، کره شمالی
- از میان این ۱۶۷ کشور، ایران با رتبه‌ای ضعیف‌تر از کشورهایی چون جیبوتی، لبنان، عراق و فلسطین، در رتبه‌ی ۱۵۲ قرار دارد.

میزان دموکراسی در ایران از ۲۰۰۶ تا ۲۰۲۰:

• ۲۰۰۶: ۲.۹۳

• ۲۰۰۸: ۲.۸۳

- ۱.۹۴ :۲۰۱۰
- ۱.۹۸ :۲۰۱۱
- ۱.۹۸ :۲۰۱۲
- ۱.۹۸ :۲۰۱۳
- ۱.۹۸ :۲۰۱۴
- ۲.۱۶ :۲۰۱۵
- ۲.۳۴ :۲۰۱۶
- ۲.۴۵ :۲۰۱۷
- ۲.۴۵ :۲۰۱۸
- ۲.۳۸ :۲۰۱۹
- ۲.۲۰ :۲۰۲۰

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2020/>

۲.۵. گزارش دموکراسی (خانه‌ی آزادی)

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

خانه‌ی آزادی، سازمانی مردم‌نهاد است که در زمینه‌ی آزادی‌های سیاسی و حقوق بشر به پژوهش می‌پردازد و هر سال گزارش‌هایی در این زمینه‌ها ارائه می‌دهد. یکی از این گزارش‌ها مربوط به دموکراسی است که جدیدترین نسخه‌ی آن در سال ۲۰۲۱ منتشر شده است.

- بر اساس این گزارش، برای پانزدهمین سال متوالی، آزادی در جهان کاهش یافته است. تقریباً ۷۵ درصد مردم جهان در کشورهایی زندگی می‌کنند که طی این ۱۵ سال، میزان آزادی در آنها کاهش یافته است. این مسئله باعث طرح این ادعا شده که مفهوم دموکراسی اساساً معیوب است. حامیان اصلی این ادعا، مفسران رسمی روس و چینی هستند.
 - در خاورمیانه و آفریقای جنوبی، تنها ۱۱ درصد کشورها آزاد و ۱۷ درصد نیمه‌آزاد هستند. در حالی که ۷۲ درصد کشورها (۸۵ درصد جمعیت) غیرآزاد هستند.
 - ایران با امتیاز ۱۶ از ۱۰۰، در گروه کشورهای غیرآزاد قرار دارد.
 - امتیاز ایران در حقوق سیاسی، ۶ از ۴۰ و آزادی‌های مدنی، ۱۰ از ۶۰ است.
- این گزارش، سوالاتی برای دو حوزه‌ی حقوق سیاسی و آزادی‌های مدنی تعیین کرده و امتیازی از یک تا چهار به آن‌ها داده است:

حقوق سیاسی:

الف) فرایند انتخابات

۱. آیا رئیس‌جمهور از طریق انتخابات آزاد و عادلانه، انتخاب شده است؟ امتیاز ایران: یک
 ۲. آیا نمایندگان مجلس از طریق انتخابات آزاد و عادلانه انتخاب شده‌اند؟ امتیاز ایران: یک
 ۳. آیا قوانین و چارچوب‌های انتخاباتی عادلانه هستند و آیا ارگان‌های مربوطه آنها را بی‌طرفانه اجرا می‌کنند؟ امتیاز ایران: یک
- ب) تعدد و مشارکت سیاسی

۱. آیا مردم حق تشکیل آزادانه‌ی حزب یا سایر گروه‌های رقابتی سیاسی را دارند و آیا سیستم برای تشکیل یا حذف این احزاب و گروهها مانع‌تراشی می‌کند؟ امتیاز ایران: صفر
 ۲. آیا گروه‌های مخالف از شانس و فرصت واقعی برای کسب حمایت یا رسیدن به قدرت از طریق انتخابات برخوردار هستند؟ امتیاز ایران: یک
 ۳. آیا انتخاب‌های سیاسی مردم تحت سلطه‌ی نیروهای غیرسیاسی یا نیروهای سیاسی که از ابزارهای فراسیاسی استفاده می‌کنند، قرار دارد؟ امتیاز ایران: صفر
 ۴. آیا بخش‌های مختلف جمعیت (از جمله گروه‌های قومی، نژادی، مذهبی، جنسیتی، دگرباشان جنسی (LGBT) و سایر گروه‌های مرتبط) از حقوق سیاسی و انتخاباتی کامل برخوردار هستند؟ امتیاز ایران: یک
- ج) عملکرد دولت

۱. آیا خط‌مشی‌های دولت را رئیس‌جمهور و نمایندگان مجلس تعیین می‌کنند؟ امتیاز ایران: یک
۲. آیا تدابیر مقابله با فساد [مقامات] رسمی، قوی و موثر هستند؟ امتیاز ایران: صفر
۳. آیا دولت با گشودگی و شفافیت عمل می‌کند؟ امتیاز ایران: صفر

آزادی‌های مدنی:

الف) آزادی بیان و عقیده

۱. آیا رسانه، آزاد و مستقل است؟ امتیاز ایران: صفر
۲. آیا افراد در بیان ایمان و بی‌ایمانی دینی خود در محافل خصوصی و عمومی و عمل مطابق آن عقیده، آزاد هستند؟ امتیاز ایران: صفر
۳. آیا آزادی آکادمیک وجود دارد و آیا در نظام آموزشی، تعالیم سیاسی گسترده اعمال می‌شود؟ امتیاز ایران: یک
۴. آیا افراد می‌توانند عقیده‌ی شخصی خود در زمینه‌ی سیاست یا سایر موضوعات حساس را آزادانه بدون ترس از مجازات یا تحت نظر قرار گرفتن بیان کنند؟ امتیاز ایران: یک

ب) حقوق نهادی و سازمانی

۱. آیا آزادی گردهم‌آیی وجود دارد؟ امتیاز ایران: صفر
۲. آیا سازمان‌های غیردولتی (مخصوصاً سازمان‌هایی که با حقوق بشر سروکار دارند) و امور مربوط به طرز حکومت، از آزادی برخوردار هستند؟ امتیاز ایران: صفر
۳. آیا اتحادیه‌های تجاری و سازمان‌های حرفه‌ای یا کارگری مشابه، آزادی دارند؟ امتیاز ایران: یک

پ) حاکمیت قانون:

۱. آیا نظام قضایی، مستقل است؟ امتیاز ایران: یک
۲. آیا امور مدنی و جنایی، فرایند مناسبی طی می‌کنند؟ امتیاز ایران: یک
۳. آیا از استفاده‌ی غیر مشروع از توسل به زور جلوگیری میشود و آیا آزادی از جنگ و شورش وجود دارد؟ امتیاز ایران: صفر
۴. آیا قوانین، خط‌مشی‌ها و رویه‌ها، برخورد برابر با گروه‌های مختلف جمعیت را تضمین می‌کنند؟ امتیاز ایران: یک

ت) استقلال شخصی و حقوق فردی

۱. آیا افراد از آزادی تغییر، از جمله توانایی تغییر محل سکونت، شغل یا آموزش، برخوردار هستند؟ امتیاز ایران: یک
۲. آیا افراد می‌توانند از حق مالکیت دارایی استفاده کنند و بدون دخالت نابجای کنشگران دولتی یا غیردولتی، تجارت‌های خصوصی راه‌اندازی کنند؟ امتیاز ایران: یک
۳. آیا افراد از آزادی‌های اجتماعی (از جمله انتخاب شریک زندگی و تعداد اعضای خانواده، محافظت در برابر خشونت خانگی، و انتخاب پوشش) برخوردار هستند؟ امتیاز ایران: یک
۴. آیا افراد از برابری فرصتها برخوردارند و مورد سوءاستفاده‌ی اقتصادی قرار نمی‌گیرند؟ امتیاز ایران: یک

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://freedomhouse.org/country/iran/freedom-world/2021>

بخش ششم روانشناسی

۱.۶. گزارش جهانی احساسات

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

گالوپ یکی از معتبرترین موسسات نظرسنجی در جهان است که در ۲۷ دسامبر ۱۹۳۵ توسط جورج هاوس گالوپ تأسیس شد. این موسسه هر سال گزارش‌هایی در زمینه‌های مختلف از جمله امنیت کشورها، تعلق سازمانی، اعتماد مردم به دولت‌ها و ... ارائه می‌دهد. جدیدترین گزارش آن در زمینه‌ی عواطف و احساسات در سال ۲۰۲۱ منتشر شد. این گزارش عواطف و احساسات را در دو حوزه‌ی کلی و ده زیرمجموعه بررسی می‌کند. دو حوزه‌ی کلی به ترتیب عبارتند از:

۱. تجربه‌ی مثبت:

کشورهای با بیشترین میزان: السالوادور، فیلیپین، نروژ، نیکاراگوئه، پاراگوئه، سنگال، ایسلند، کلمبیا، نیوزلند، فنلاند

کشورهای با کمترین میزان: ایران، کره جنوبی، اردن، بنین، تونس، بنگلادش، پاکستان، نپال، لبنان، ترکیه

۲. تجربه‌ی منفی:

کشورهای با بیشترین میزان: عراق، لبنان، پرو، مصر، تونس، کنگو، ایران، اوگاندا، اکوادور، مالی

کشورهای با کمترین میزان: ژاپن، لیتوانی، اسرائیل، قرقیزستان، لتونی، روسیه، استونی، موریس، قزاقستان، تایوان

زیرمجموعه‌ها:

زیرمجموعه‌ها	کشورهای با بیشترین میزان	کشورهای با کمترین میزان
خشم	عراق، ترکیه، لبنان، تونس، مصر	فنلاند، ایسلند، اروگوئه، پرتغال، استونی
غم	عراق، پرو، جمهوری کنگو، لبنان، اکوادور	تایوان، کوزوو، ژاپن، فنلاند، هنگ‌کنگ
استرس	پرو، لبنان، اکوادور، ترکیه، یونان	قرقیزستان، قزاقستان، ازبکستان، موریس، روسیه
نگرانی	پرو، برزیل، اکوادور، مالت، پرتغال	تایوان، موریس، قزاقستان، سوئیس، تانزانیا
درد جسمی	عراق، مصر، سنگال، جمهوری کنگو، لبنان	هنگ‌کنگ، مغولستان، تایوان، ویتنام، اسرائیل
لذت	دانمارک، ایسلند، نیوزلند، پاراگوئه، نروژ	لبنان، ترکیه، مالت، بنین، نامیبیا
استراحت	مالزی، مغولستان، عربستان سعودی، اسلوانی، ویتنام	لبنان، اوکراین، عراق، صربستان، بنین
یادگیری	دانمارک، ایسلند، نیوزلند، پاراگوئه، نروژ	لبنان، ترکیه، مالت، بنین، نامیبیا

سنگال، پاراگوئه، سریلانکا، ایسلند، آفریقای جنوبی	ترکیه، بنگلادش، نپال، لبنان، صربستان	لبخند یا قهقهه
اروگوئه، پرتغال، کلمبیا، السالوادور، نروژ	جمهوری دموکراتیک خلق لائو، اتیوپی، ژاپن، کره جنوبی، نپال	برخورد توام با احترام

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://www.gallup.com/analytics/349280/gallup-global-emotions-report.aspx>

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

سازمان ملل متحد هر سال کشورهای مختلف را بر اساس میزان شادی با هم مقایسه می‌کند و نتایج این مقایسه را در گزارشی با عنوان گزارش رضایت جهانی (WHR) منتشر می‌کند. گروهی متشکل از متخصصان آمار، اقتصاد و مغز و اعصاب براساس میزان رضایت شهروندان از زندگی در یک کشور خاص، این گزارش را ارائه می‌دهند. مقاله‌ی حاضر، خلاصه‌ای از نکات قابل توجه WHR 2021 ارائه می‌دهد:

- **کرونا، عامل اصلی کاهش میزان شادی:** در زمان انتشار این گزارش، دو میلیون نفر جان خود را بر اثر کرونا از دست داده بودند (یعنی تقریباً چهار درصد افزایش میزان مرگ و میر در جهان). این شرایط تمام ابعاد زندگی افراد را تحت تأثیر قرار داده است. براساس آمارهای این گزارش، طی پاندمی، میزان نگرانی و غم به‌طور معناداری در دنیا افزایش یافته است.
- **مقایسه‌ی میزان رضایت شهروندان کشورهای مختلف در دو بازه‌ی زمانی ۱۹-۲۰۱۷ و ۲۰۲۰:** براساس این گزارش، تغییر چندانی در ده کشور اول رخ نداده است، به استثنای آلمان که از رتبه‌ی ۱۵ در ۱۹-۲۰۱۷ به رتبه‌ی ۷ در ۲۰۲۰ رسیده است. کشورهای شبه‌جزیره‌ی اسکاندیناوی همچنان جزء ده کشور اول هستند. برخی کشورهای شرق آسیا، استرالیا و نیوزلند که از موفق‌ترین‌ها در کنترل بیماری بوده‌اند هم توانسته‌اند میزان رضایت شهروندانشان را افزایش دهند. به‌عنوان مثال، ژاپن از ۵۰ به ۴۰ و چین از ۶۹ به ۵۲ رسیده‌اند. ایران از رتبه‌ی ۸۲ در ۱۹-۲۰۱۷ به ۷۷ در ۲۰۲۰ رسیده است. با این حال، همچنان رتبه‌ای ضعیف‌تر از کشورهایی چون آفریقای جنوبی، بولیوی و بوسنی و هرزگوین دارد. در بازه‌ی زمانی ۲۰۲۰-۲۰۱۸ هم در بین ۱۴۹ کشور، ایران با رتبه‌ای ضعیف‌تر از ونزوئلا، پاکستان، عراق و آفریقای جنوبی، در رتبه‌ی ۱۱۸ قرار دارد.
- **مقایسه‌ی میزان رفاه شهروندان مناطق و کشورهای مختلف:** آسیای شرقی، بیش‌ترین (۰.۵۸) و جنوب شرق آسیا کم‌ترین (۰.۳۹۲-) میزان رضایت را داشته‌اند. از میان ۹ منطقه، خاورمیانه با ۰.۰۴ در رتبه‌ی ششم قرار دارد. میزان رفاه در خاورمیانه در بازه‌ی زمانی ۲۰۰۸-۲۰۰۶، ۵.۳ و از ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹، ۴.۹ بوده است. بنابراین، طی این ۱۴ سال، میزان رفاه شهروندان این منطقه کاهش زیادی یافته است. در این دو بازه‌ی زمانی، میزان رفاه در ایران به ترتیب، ۵.۲ و ۴.۷ بوده است. بنابراین، رفاه شهروندان ایرانی نه‌تنها کاهش یافته است، بلکه از میانگین خاورمیانه نیز کمتر است.
- براساس این گزارش، میزان رفاه در ایران از کشورهایی چون ونزوئلا و پاکستان کمتر است. ده کشور اول از نظر میزان رفاه: فنلاند، سوئیس، ایسلند، دانمارک، نروژ، هلند، سوئد، استرالیا، نیوزلند و کانادا.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<https://worldhappiness.report/ed/2021/>

۳.۶. شاخص رفاه لگاتوم: جیبوتی مرفه‌تر از ایران!

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

اندیشکده مشهور لگاتوم هر سال براساس رفاه شهروندان از نظر امنیت، آزادی فردی، حکومت، سرمایه‌ی اجتماعی و ... شاخصی قابل اعتماد و معتبر ارائه می‌دهد. جدیدترین گزارش آن که در سال ۲۰۲۱ منتشر شده، ۱۶۷ کشور (بیش از ۹۹.۴ درصد جمعیت جهان) را پوشش می‌دهد. این گزارش براساس ۷۱ منبع داده تهیه شده و ۱۰۵ مشاور متخصص در تهیه‌ی آن همکاری داشته‌اند. برخی نکات جالب توجه این گزارش:

- رتبه‌ی ایران در بین ۱۶۷ کشور: ۱۲۳ (رتبه ایران در سال ۲۰۲۰: ۱۲۱ و در سال ۲۰۱۱: ۱۲۵)
- رتبه‌ی ایران در هر یک از زیرمجموعه‌های این شاخص: امنیت: ۱۳۱؛ آزادی فردی: ۱۶۵؛ حکومت: ۱۴۵؛ سرمایه‌ی اجتماعی: ۸۹؛ شرایط سرمایه‌گذاری: ۱۲۶؛ شرایط کسب‌وکار: ۱۵۲؛ زیرساخت‌ها و دسترسی به بازار: ۱۰۴؛ کیفیت اقتصادی: ۱۳۸؛ شرایط زندگی: ۷۵؛ سلامت: ۶۱؛ آموزش: ۷۵؛ محیط‌زیست طبیعی: ۱۵۶
- برترین کشورهای ۲۰۲۱: دانمارک، نروژ، سوئد، فنلاند، سوئیس
- ضعیف‌ترین کشورهای ۲۰۲۱: سودان جنوبی، جمهوری آفریقای مرکزی، یمن، چاد، افغانستان
- کشوری که بیشترین میزان پیشرفت را در ۲۰۲۱ داشته: اوکراین (رتبه: ۷۸)
- کشوری که بیشترین میزان پسرفت را در ۲۰۲۱ داشته: لبنان (رتبه: ۱۰۹)
- کشوری که بیشترین میزان پیشرفت را از ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۱ داشته: ساحل عاج (رتبه: ۱۲۰)
- کشوری که بیشترین میزان پسرفت را از ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۱ داشته: سوریه (رتبه: ۱۵۸)
- کشوری که از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۱، بیشترین میزان پیشرفت را در بین کشورهای خاورمیانه و آفریقای جنوبی داشته: عربستان سعودی (رتبه: ۷۵)
- جیبوتی هم با عملکردی بهتر از ایران در رتبه‌ی ۱۲۲ قرار دارد!
- کشورهای تونس، لبنان و مصر هم عملکردی بهتر از ایران داشته‌اند.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<http://www.prosperity.com/about/resources>

بخش هفتم

قانون

۱.۷. شاخص فساد ادراک شده

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

شاخص فساد ادراک شده (CPI) که توسط سازمان شفافیت بین‌الملل، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین سازمان‌های مردم‌نهاد، ارائه می‌شود، هر سال کشورهای مختلف جهان را براساس رتبه‌ی فساد عمومی بررسی می‌کند. این رتبه‌بندی براساس نظر کارشناسان و دست‌اندرکاران حوزه‌ی تجارت و داد و ستد انجام می‌شود. آخرین گزارش این سازمان که در سال ۲۰۲۰ منتشر شده، ۱۸۰ کشور جهان را طی دو سال با استفاده از ۱۳ منبع داده که از ۱۲ نهاد مختلف دریافت شده‌اند، رتبه‌بندی کرده است. در این گزارش، کشورها امتیازی از صفر تا صد دریافت می‌کنند و براساس آن رتبه‌بندی می‌شوند. بدیهی است که امتیاز بالاتر به معنی فساد کمتر و رتبه‌ی بالاتر به معنی فساد بیشتر است.

- براساس این گزارش، دو سوم کشورها امتیازی کمتر از ۵۰ دارند و میانگین امتیاز کشورها ۴۳ است.
 - کشورهای با بهترین عملکرد و امتیاز آنها: دانمارک (۸۸)، نیوزلند (۸۸)، فنلاند (۸۵)، سنگاپور (۸۵)، سوئد (۸۵)، سوئیس (۸۵)
 - کشورهای با ضعیف‌ترین عملکرد و امتیاز آنها: ونزوئلا (۱۵)، یمن (۱۵)، سوریه (۱۴)، سومالی (۱۲)، سودان جنوبی (۱۲)
 - تحلیل‌های این گزارش نشان می‌دهد رابطه‌ی مستقیمی میان فساد بیشتر و سرمایه‌گذاری کمتر در سلامت عمومی وجود دارد. به‌عنوان مثال، در سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷، کشورهای با امتیاز بین صفر تا ۳۳ (از جمله ایران)، به‌طور میانگین، ۱.۸ درصد از تولید ناخالص داخلی را به حوزه‌ی سلامت عمومی اختصاص داده‌اند. در حالی که این عدد برای کشورهای با امتیاز بین ۶۶ تا ۱۰۰، به ۶.۲ درصد می‌رسد.
 - همچنین، با شیوع پاندمی کرونا، میزان خشونت در کشورهای با فساد بالاتر هم افزایش یافته است.
 - در میان ۱۸۰ کشور مورد بررسی، ایران با امتیاز ۲۵، در رتبه‌ی ۱۴۹ قرار گرفته است که ضعیف‌تر از کشورهایی چون عربستان، پاکستان، اندونزی و آفریقای جنوبی است.
- امتیاز ایران از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۰ به ترتیب:

- ۲۸: ۲۰۱۲
- ۲۵: ۲۰۱۳
- ۲۷: ۲۰۱۴
- ۲۷: ۲۰۱۵
- ۲۹: ۲۰۱۶
- ۳۰: ۲۰۱۷
- ۲۸: ۲۰۱۸
- ۲۶: ۲۰۱۹
- ۲۵: ۲۰۲۰

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

www.transparency.org/en/cpi/2020

۲.۷. شاخص حاکمیت قانون

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

سازمان پروژه‌ی عدالت جهانی (WJP) یکی از مهم‌ترین منابع کسب اطلاعات واقعی درباره‌ی حاکمیت قانون در جهان است. گزارش اخیر این سازمان حاکمیت قانون در ۱۳۹ کشور جهان را براساس هشت معیار بررسی می‌کند: محدودیت‌های اعمال‌شده بر قدرت دولت‌ها، عدم فساد، دولت باز، حقوق اولیه، نظم و امنیت، اجرای نظارتی، عدالت مدنی، و عدالت کیفری. این گزارش حاصل ۱۳۸۰۰۰ نظرسنجی از خانواده‌ها و ۴۲۰۰ نظرسنجی از کارشناسان و متولیان این حوزه است. در این گزارش، براساس میزان حاکمیت قانون، به هر کشور امتیازی از صفر تا یک داده می‌شود.

- ده کشور با بیش‌ترین میزان حاکمیت قانون به ترتیب عبارتند از: دانمارک، نروژ، فنلاند، سوئد، آلمان، هلند، نیوزلند، لوکزامبورگ، اتریش، ایرلند
- براساس این گزارش، در میان ۱۳۹ کشور مورد بررسی، ایران با امتیاز ۰.۴۲ در رتبه‌ی ۱۱۹ قرار دارد که رتبه‌ای ضعیف‌تر از کشورهای چوچون لبنان و آفریقای جنوبی محسوب می‌شود.
- در میان هشت کشوری که از خاورمیانه و آفریقای جنوبی مورد بررسی قرار گرفتند هم ایران پس از امارات متحده عربی، اردن، تونس، الجزایر، مراکش و لبنان، در رتبه‌ی هفتم قرار دارد. در میان ۴۰ کشور با درآمد بالاتر از متوسط هم ایران در رتبه‌ی ۳۹ قرار دارد.

رتبه و امتیاز ایران براساس معیارهای هشت‌گانه:

۱. محدودیت‌های اعمال‌شده بر قدرت دولت: رتبه ۱۲۸؛ امتیاز ۰.۳۵
۲. عدم فساد: رتبه ۹۶؛ امتیاز ۰.۴۰
۳. دولت باز: رتبه ۱۳۷؛ امتیاز ۰.۲۸
۴. حقوق اولیه: رتبه ۱۳۹؛ امتیاز ۰.۲۲
۵. نظم و امنیت: رتبه ۶۶؛ امتیاز ۰.۷۴
۶. اجرای نظارتی: رتبه ۹۸؛ امتیاز ۰.۴۵
۷. عدالت مدنی: رتبه ۶۵؛ امتیاز ۰.۵۴
۸. عدالت کیفری: رتبه ۹۸؛ امتیاز ۰.۳۶

لینک دریافت متن کامل گزارش:

<https://worldjusticeproject.org/our-work/research-and-data/wjp-rule-law-index-2021>

بخش هشتم

مطالعه

۱.۸. گزارش دیجی کالا از مطالعه و خرید کتاب

محمد رضا جلائی پور

منبع: کانال تلگرامی محمد رضا جلائی پور (t.me/jalaeipour)

این گزارش و داده‌های منتشرشده دیجی کالا، با توجه به این که بزرگ‌ترین فروشنده کتاب در ایران شده است، ارزش مطالعه و تحلیل بیشتری دارد.

چند داده جالب گزارش:

- عنوان چاپ‌شده کتاب در ایران در سال ۱۳۹۹: ۹۳ هزار
 - تعداد مجلدات کتاب چاپ‌شده در ایران در ۱۳۹۹: ۱۱۷ میلیون
 - سرانه مطالعه ایرانیان در هفته: ۱۱۶ دقیقه
 - تعداد شهرهای مقصد ارسال کتاب از دیجی کالا: ۱۸۴۲
 - تعداد فروشنده‌های فعال کتاب در دیجی کالا: ۱۵۶۳
 - تعداد عنوان کتاب قابل خریداری در دیجی کالا: ۲۰۰ هزار
 - تعداد خریداران کتاب در دیجی کالا: بیش از یک میلیون
 - کتاب‌خوان‌ترین سنین: ۳۱ تا ۴۰ سال و بعد ۲۱ تا ۳۰ سال
 - بیشترین نسبت خریداران کتاب به نسبت جمعیت در میان استان‌های کشور به ترتیب در: تهران، البرز، گیلان، یزد، مازندران، قم، سمنان
 - کمترین نسبت خریداران کتاب به نسبت جمعیت در میان استان‌های کشور به ترتیب: سیستان و بلوچستان، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد
 - پرفروش‌ترین کتاب‌های سال گذشته به ترتیب: تخت‌خوابت را مرتب کن (مک‌ریون)، ۱۹۸۴ (اورول)، خودت را به فنا نده (بیشاپ)، سه دقیقه در قیامت (گروه نویسندگان)، خودت باش دختر (هالیس)
 - پرفروش‌ترین کتاب در ۵ روز اول: عصرهای کریکان (کیانوش گلزار)
 - کتابی که بیشترین نظرات ثبت‌شده را گرفته: ۱۹۸۴ (جورج اورول)
 - محبوب‌ترین حوزه‌های موضوعی کتاب به ترتیب: روانشناسی، هنر و ادبیات، توسعه مهارت‌های فردی، تاریخ
- امید که علاوه بر نهادهای حکمرانی، شرکت‌های بیشتری با انتشار گزارش شفاف از کلان‌داده‌هایشان به بهبود شناخت از جامعه ایران کمک کنند.

لینک دریافت متن کامل این گزارش:

<http://startup360.ir?p=10428>

۲.۸. گزارش سال ۱۳۹۹ فیدیبو

سحاب مجبعلی

منبع: کانال تلگرامی احسان نامه (ehsanname)

گزارش سال ۱۳۹۹ فیدیبو منتشر شد.

- طبق این گزارش، میانگین مطالعه کاربران این اپلیکیشن در پارسال روزی ۸ ساعت خواندن کتاب الکترونیک و ۵ ساعت گوش دادن به کتاب صوتی است.
- بیشترین میزان مطالعه در ساعات ۲۱ تا ۲۴ شب بوده است.
- رکوردهای بیشترین میزان شنیدن کتاب صوتی یا مطالعه کتاب الکترونیک در یک روز برای ماه فروردین است.
- رکورد خرید یک نفر در یک روز، ۷ میلیون تومان بوده و بزرگترین کتابخانه یک کاربر، ۳۴۱۶ کتاب در این اپلیکیشن دارد.
- عوامل موثر بر بازار کتاب الکترونیک در سال گذشته هم اینطور معرفی شده: همه‌گیری کرونا (کتاب‌های روانشناسی و انگیزشی جزو پرفروشترین‌ها بودند)، عادل فردوسی‌پور (کتاب صوتی «هنر شفاف اندیشیدن» ترجمه و با صدای عادل پرفروشترین محصول صوتی فیدیبو بوده)، بازار بورس (کتاب «صفر تا صد سرمایه‌گذاری در بورس» دومین کتاب الکترونیک پرفروش تابستان پارسال بوده)، انتخابات آمریکا و همکاری چهره‌های معروف در خوانش کتابهای صوتی (مثل خواندن «هیچ دوستی جز کوهستان» توسط نوید محمدزاده و «بیشعوری» توسط امیرمهدی ژوله)

۵ ساعت
کتاب صوتی

۸ ساعت
کتاب الکترونیک

میانگین مطالعه برای
کاربران در سال ۹۹

میانگین مطالعه کاربران در سال ۸ ساعت و برای شنیدن کتابهای صوتی نیز ۵ ساعت ثبت شده است.

۵۸ هزار
ساعت مطالعه
در یک روز

رکورد میزان مطالعه در یک روز نیز در ۱۴ فروردین ماه ۱۳۹۹ ثبت شده و کاربران فیدیبو در این روز ۵۸ هزار ساعت مطالعه داشته‌اند.

۳۲٪
آثار تالیفی

میزان نسبت کتابهای تالیفی در فیدیبو در سال ۹۹ نسبت به آثار ترجمه شده ۳۲ درصد به ۶۸ درصد است.

۲۷ هزار
ساعت
بیشترین شنیده شدن
در یک روز

رکورد بیشترین میزان ساعت گوش دادن به کتاب در ۳۱ فروردین ماه ثبت شده که کاربران در این روز حدود ۲۷ هزار ساعت به کتابهای صوتی گوش داده‌اند.

بخش نهم

مهاجرت

۱.۹. گزارش مهاجرت جهانی

پروین حقیقت‌خواه

منبع: کانال تلگرامی فردای بهتر (t.me/mostafatajzadeh)

سازمان بین‌المللی مهاجرت (IOM) در یک دسامبر ۲۰۲۲ جدیدترین گزارش خود از روندهای مهاجرتی در دنیا را منتشر کرد. این گزارش حاصل نه ماه بررسی‌های کارشناسان است و تا ماه ژوئن ۲۰۲۱ را پوشش می‌دهد.

- براساس این گزارش، تعداد مهاجران از ۲۷۲ میلیون (۳.۵ درصد جمعیت جهان) در سال ۲۰۱۹ به ۲۸۱ میلیون (۳.۶ درصد جمعیت جهان) در سال ۲۰۲۰ افزایش یافته است. از این تعداد، ۱۳۰ میلیون نفر در سال ۲۰۱۹ و ۱۳۵ میلیون نفر در سال ۲۰۲۰، زن و ۱۴۱ میلیون نفر در سال ۲۰۱۹ و ۱۴۶ میلیون نفر در سال ۲۰۲۰، مرد بوده‌اند. همچنین، تعداد مهاجران کارگر از ۱۶۴ میلیون نفر در سال ۲۰۱۷ به ۱۶۹ میلیون نفر در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است. تعداد مهاجران مفقودالثر یا فوت‌شده از ۵۴۰۰ نفر در سال ۲۰۱۹ به ۳۹۰۰ نفر در سال ۲۰۲۰ کاهش یافته است.
- تعداد افرادی که به دلایل مختلف آواره شده‌اند (از جمله پناهنجویان و فراری‌ها) از ۸۴.۸ میلیون در سال ۲۰۱۹ به ۸۹.۴ میلیون نفر در سال ۲۰۲۰ افزایش یافته است.
- یکی از بخش‌های جالب توجه این گزارش، فهرستی از ۲۰ جفت کشوری است که در سال ۲۰۲۰، بیش‌ترین میزان خروج فرد از کشور اول جفت به کشور دوم را داشته‌اند که به ترتیب عبارتند از:

۱. مکزیک-ایالات متحده آمریکا؛

۲. سوریه-ترکیه؛

۳. هند-امارات متحده عربی؛

۴. روسیه-اوکراین؛

۵. اوکراین-روسیه؛

۶. هند-ایالات متحده آمریکا؛

۷. افغانستان-ایران؛

۸. قزاقستان-روسیه؛

۹. هند-عربستان سعودی؛

۱۰. بنگلادش-هند؛

۱۱. روسیه-قزاقستان؛

۱۲. چین-ایالات متحده آمریکا؛

۱۳. لهستان-آلمان؛

۱۴. فیلیپین-ایالات متحده آمریکا؛

۱۵. میانمار-تایلند؛

۱۶. ترکیه-آلمان؛

۱۷. ونزوئلا-کلمبیا؛

۱۸. اندونزی-عربستان سعودی؛

۱۹. الجزیره-فرانسه؛ و

۲۰. افغانستان-پاکستان

- ایران به همراه پاکستان جزء ده کشور آسیایی با بیشترین میزان ورود پناهمجویان و فراری‌ها هستند. این دو کشور، مقصد اصلی فراری‌های افغان هم محسوب می‌شوند. افغانستان دومین کشور با بیشترین میزان افراد فراری است.
- ایران همچنین جزء ۲۰ کشور آسیایی با بیشترین میزان مهاجر (هم به خارج از کشور و هم از خارج به داخل کشور) است (سال ۲۰۲۰).
- ایران جزء بیست کشور آسیایی با بیشترین میزان آوارگانی است که در داخل کشور هستند (سال ۲۰۲۰).
- در سال‌های اخیر، بیش‌تر مهاجرانی که در تلاش برای رفتن به اروپای شمالی و غربی بوده‌اند، از کشورهای ایران، افغانستان، عراق، پاکستان و سوریه هستند.

لینک دریافت متن کامل گزارش:

<https://worldmigrationreport.iom.int/wmr-2022-interactive/>

۲.۹. فرار مغزها؛ خسارتی جدی به ایران

منبع: کانال تلگرامی مهدی نصیری (t.me/nasiri42)

- مهاجرت ۳۰۰۰ پزشک از ایران در ده ماه گذشته
- در سال گذشته نزدیک به ۹۰۰ استاد دانشگاه ایران را ترک کرده‌اند.
- روزانه ۲۰ مهندس و نخبه در مقاطع کارشناسی تا دکتری از کشور خارج می‌شوند.
- ایران بالاترین آمار از دست دادن نخبگان را دارد.
- دانشگاهیان ایران به طور فزاینده‌ای به کشور خود پشت می‌کنند. تنها در سال گذشته نزدیک به ۹۰۰ استاد دانشگاه ایران را ترک کرده‌اند. بر اساس آمارهایی که وزارت علوم منتشر کرده است، سالانه ۱۴۵ هزار نفر در حوزه تحصیلی از کشور مهاجرت می‌کنند که از این تعداد ۱۰۵ هزار نفر تحصیلات دانشگاهی دارند و خارج می‌شوند. اما آلمان همچنان همکاری علمی مثمر ثمر با ایران را عملی می‌داند.

کرستن کنیپ، خبرنگار دویچه‌وله درباره فرار مغزها از ایران تحقیق کرده است. خلاصه‌ای از این گزارش:

- حدود ۹۰۰ استاد دانشگاه در سال ۲۰۲۰ از ایران خارج شدند. منصور غلامی، وزیر علوم تحقیقات و فناوری ایران نیز این موضوع را تایید کرده است.
- مهاجرت اساتید بخشی از روند فرار مغزهاست که از انقلاب ۱۹۷۹ سیری صعودی داشته است. طبق مطالعات دانشگاه استنفورد در سال گذشته، از انقلاب تا کنون حدود سه میلیون و ۱۰۰ هزار ایرانی کشورشان را ترک کرده‌اند. این حدود ۳،۷ درصد جمعیت فعلی ایران است.
- در همین فاصله زمانی حدود ۷۰۰ هزار متولد ایران، تحصیلات خود را در خارج از کشور انجام داده‌اند. در حال حاضر ۱۳۰ هزار نفر در خارج از ایران تحصیل می‌کنند که بالاترین رقم در دوره‌های مختلف است. اگر در سال ۱۹۷۹ حدود ۹۰ درصد می‌خواستند پس از اتمام تحصیلات خود دوباره به کشورشان برگردند و آنجا زندگی کنند، اکنون تحقیقات استنفورد نشان می‌دهد که این رقم به کمتر از ۱۰ درصد رسیده است. در حال حاضر حدود ۱۱۰ هزار ایرانی در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی خارج از ایران مشغول به کار هستند. این رقم معادل یک سوم افرادی است که در مراکز دانشگاهی و تحقیقی داخل ایران مشغول به کارند.
- این ارقام برای مسئولان در ایران نگران کننده است. آیا ایران در حال از دست دادن حلقه اتصال خود با جامعه علمی بین‌المللی است؟ اتاق فکر "ووکال اروپا" (Vocal Europe) مستقر در بروکسل در این باره به نقل قولی از خبرگزاری ایرنا اشاره کرده است: «ناتوانی ما در بازگرداندن دانشجویانی که تحصیلات خود را در خارج از کشور تمام کرده‌اند به ایران، آسیب جدی به کشور وارد می‌کند.» ایرنا در این گزارش از عدم توانایی مسئولان در ایجاد آن شرایط مناسبی نوشته است، که بتواند متخصصان را تشویق کند در کشور خود بمانند.
- وزیر علوم نیز هنگام ارائه آمار تاکید کرده است که دولت باید شرایط جذاب‌تری را برای استادان فراهم کند، هم از نظر مالی و هم مسایل دیگر. براساس تحقیقات دانشگاه استنفورد ریشه‌های مهاجرت دانشگاهیان متنوع است: «بحران فرار مغزها در ایران با چندین دهه جدایی از اقتصاد جهانی، سرمایه‌گذاری ناکافی، فساد ریشه دار و شرایط سیاسی استبدادی مرتبط است.» همچنین به "وجود چشمگیر عناصر ایدئولوژیک" در مراکز آموزشی و دانشگاه‌ها اشاره شده که برای بسیاری

- از استادان فضایی آزار دهنده ایجاد کرده است. از این گذشته بخش قابل توجهی از پست‌های دانشگاهی به آقازاده‌ها و وابستگان به حکومت اختصاص داده شده است.
- طبق مطالعات دانشگاه استنفورد، اساتید ایرانی نیز از سیاست دانشگاه کشورشان ناراضی هستند. برای آن‌ها نشان دادن چهره‌ای از یک سیستم مدرن آکادمیک چه در داخل و چه در خارج از ایران بسیار مهم است. این شامل تلاش برای انتشار حتی‌المقدور شمار بالایی از تحقیقات علمی در مجلات تخصصی نیز می‌شود که لزوماً حاکی از بالا بودن کیفیت علمی واقعی آن‌ها نیست.
 - به گزارش ایسنا در سال ۹۸ بدون احتساب تورم تربیت یک پزشک عمومی طی ۷ سال ۷۰۰ میلیون تومان هزینه دارد. در سال جاری با محاسبه تورم ۵۰ درصدی نزدیک به یک میلیارد و دویست میلیون تومان می‌شود.
 - به طور تقریبی تربیت یک مهندس نصف همین مقدار برای دولت هزینه دارد.
 - خروج تقریبی ۷۳۰۰ مهندس در سال رقمی معادل ۴۳۸۰ میلیارد تومان و خروج تقریبی ۳۰۰۰ پزشک عمومی در سال ۳۶۰۰ میلیارد تومان هزینه مالی دارد.
 - البته خروج اساتید دانشگاه را محاسبه نکرده ایم، به دلیل آن که هزینه تربیت یک استاد قابل بررسی نبود.
 - به صورت اجمالی در یک سال خسارت مالی معادل ۸۰۰۰ میلیارد تومان برآورد می‌شود.
 - به نظر می‌رسد فرار مغزها علاوه بر خسارات مالی هزینه‌های اجتماعی غیر قابل جبرانی به کشور تحمیل می‌کند و زنگ خطری برای کشور است. عدم توجه به سرمایه‌های اجتماعی کشور را با بحرانی جدی مواجه خواهد کرد. علت این مقوله باید هرچه سریع‌تر توسط اهل فن (اگر موجود باشد) به صورت علمی و مستقل مورد پژوهش و واکاوی قرار گیرد و راه حل‌های پیشنهادی اجرا شود. دپارتمان اقتصادی پادمیرا